

Oslo, 04.februar 2010

Til: Studentparlamentet i Oslo
Fra: Studentparlamentets Arbeidsutvalg

ENDELIG INNKALLING TIL MØTE 02/10 I STUDENTPARLAMENTET I OSLO

Tid: 18. februar 2010, kl.17

Sted: Rådssalen i Administrasjonsbygningen, 10.etg.

Forslag til sakliste:

SAK	SP	014/10	Valg av møteledelse og referent	
SAK	SP	015/10	Godkjenning av innkalling	
SAK	SP	016/10	Godkjenning av dagsorden	
SAK	SP	017/10	Godkjenning av referat	
SAK	SP	018/10	Godkjenning av valgprotokoller	
SAK	SP	019/10	Orienteringer	
SAK	SP	020/10	Delegatvalg til Stiftelsesmøte i NSO og ekstraordinært Landsting i NSU	(vedtakssak)
SAK	SP	021/10	Valg av representanter med vara til prosjektgruppe for kvalifikasjonsrammeverket til UiO	(vedtakssak)
SAK	SP	022/10	Evalueringer ved UiO	(vedtakssak)
SAK	SP	023/10	Faglig konsentrasjon og studiekvalitet	(diskusjonssak)
SAK	SP	024/10	Høring om organisasjonserklæring og arbeidsprogram til NSO	(diskusjonssak)

Eventuelt

Husk at det er **møteplikt** til møtene i Studentparlamentet. Dersom noen ikke kan møte, må man selv kontakte sin vararepresentant og varsle Studentparlamentet. Ring Natasa på tlf. 22 85 70 44 eller send e-post til [natasa.duric\(a\)studorg.uio.no](mailto:natasa.duric(a)studorg.uio.no). Vel møtt!

Mari Helén Varøy
Leder

Mari Olsen Mamre
Nestleder og Universitetsstyrerepresentant

SAK 014/10 Valg av møteledelse og referent
Ordstyrer: Christer Gulbrandsen
Referent: Natasa Duric

SAK 015/10 Godkjenning av innkalling

SAK 016/10 Godkjenning av dagsorden

SAK 017/10 Godkjenning av referat
Møte 01/10 i Studentparlamentet i Oslo, 21.januar 2010

Referatet vil du kunne finne under "Om Studentparlamentet/SP-møter" på www.studentparlamentet.org fra 11.februar kl.17.

SAK 018/10 Godkjenning av valgprotokoll
Godkjenning av valgprotokoll fra Det medisinske fakultet
Godkjenning av valgprotokoll fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet

SAK 019/10 Orienteringer
Orientering fra leder
Orientering fra nestleder
Orientering fra Universitetsstyrerepresentanter
Orientering fra studie- og forskningsansvarlig
Orientering fra internasjonalt ansvarlig

Godkjente referater fra Arbeidsutvalgsmøter 02/10, 03/10, 04/09 og 05/09

Godkjente referater fra Arbeidsutvalgsmøter vil du kunne finne under "Om Studentparlamentet/SP-møter" på www.studentparlamentet.org fra 11.februar kl.17

Orientering fra leder

11.02.2009

Semesterstartsplanlegging

Kim og jeg har vært i et felles møte med de fleste grupper som er involvert i semesterstart for å planlegge høstens aktiviteter, det blir flere slike møter utover våren for å sikre en så god semesterstart som mulig til høsten. Videre har jeg hatt møte med fadderordningen angående de 100.000 som vi har satt av til fadderordningen på vårt budsjett. Pengene ble ikke brukt i 2009 pga. at fadderordningen fikk tildelt ekstra midler, det er de ikke blitt tildelt i 2010 så i år blir pengene brukt, av erfaring fra fjoråret var det greit å få avklart det tidlig.

Diverse møter

Hele AU var på åpningen av "knutepunktet" som er studieavdelingens nye avdeling i 1. etasje i administrasjonsbygningen, her er det et førstelinjetilbud for utveksling, informasjon til internasjonale studenter, tilretteleggingstjenesten, veiledning og studieinformasjon. Valgkomiteen i NSO hadde møte helgen under LS, dagen før LS var det Lederforum på NSU kontoret. Sammen med Fredrik Refsnes og Mari B. Djupvik hadde jeg en presentasjon av Studentdemokratiet ved UiO og SiO for de nye journalistene i Universitas. Kim og jeg har hatt møte med studieavdelingen om nominasjon og retningslinjene for læringsmiljøprisen til UiO. Regelverket for denne prisen er i dag ganske vanskelige og det er nå satt i gang et arbeid for å revidere kriteriene for prisen som skal være ferdige til neste år slik at det blir lettere å nominere kandidater til denne prisen. Utekontor holder vi fortsatt på med og vi har siden sist vært på HF, UV, SV og TF. Kim og jeg har også hatt SULF møte, det første av 5 dette semesteret.

Strategisk plan

Jeg deltok i en paneldebatt om "studentenes UiO", her møtte mange studenter opp, og debatten var blant de best besøkte i "kreativ uke", videre har flere fra AU deltatt på de ulike debattene i "kreativ uke". Etter "Studentenes UiO" debatt arrangerte SP "debatt nachspiel" i Tragots kjeller på Helga Eng's hus. Dette arrangementet var ikke like godt besøkt ca 15 stk, men var en stor suksess. Dekan Trine Syvertsen på HF ga sine kommentarer til strategisk plan og debatten var veldig god. Videre har jeg sendte inn høringssvaret som ble vedtatt på sist parlamentsmøte og vi tok opp vårt høringssvar på sist møte med rektoratet. Videre har 0,12 % av studentene gitt høringssvar, men flere studentetgrupper og organisasjoner har også levert inn høringssvar. AU kommer selvfølgelig til å følge opp arbeidet med strategisk plan videre.

Landsstyret NSU/StL

Siste helgen i januar var det landsstyret i NSU, nesten hele møte ble arrangert felles med StL og det var mye forberedelser til stiftelsesmøte som var oppe, bla. informasjon om hvordan møte skal gjennomføres, debatt om forretningsorden for stiftelsesmøte, debatt om prinsippprogrammet, debatt om kontingenten til NSO og testing av elektroniskvalgssystem. På NSU sitt LS var det debatt om samskipnadsrapporten som kom før jul og en del ettergodkjenninger av høringer. Før LS hadde NSU Oslo felles formøte sammen med Høgskolen i Oslo og Høgskolen i Akershus hos SP på HiO, det var et godt formøte og det er ønskelig å prøve å få til et felles formøte før stiftelsesmøte mellom de samme skolene pluss NSU Høgskolene.

Kurs for tillitsvalgte

Lørdag 23. januar arrangerte vi kurs for tillitsvalgte det kom 45 stk hovedsakelig fra program og fagutvalg, alle fakulteter var representert og kurset varte fra 12-18. Vi hadde innledninger fra Ole-Petter Ottersen, Charlotte Nordbakken, Per Anders T. Langerød og Janne Nyhus fra NSU. Videre var det gruppearbeid. Det ble gjennomført en evaluering av kurset som ga oss gode tilbakemeldinger siden det var første gang på mange år at SP hadde et slikt kurs. Det ble ønsket om å ha et kurs på media, så vi satser på å ha en mediaskolering før studentparlamentsvalget i april.

Media

AU har hatt en rekke saker i Universitas, videre har jeg sendt inn kronikk til Argument som kommer i neste nummer, jeg har vært på NRK Østlandssendingen om mangel på lesesalplasser ved UiO og jeg har vært på "365 lesere" i forbindelse med det nasjonale leseåret på Deichmanske bibliotek.

Læringsmiljøutvalget

15. februar er det dette semesterets første møte i LMU, der har SP meldt inn saken fra vårt handlingsprogram om utvidet åpningstider samt bedre tilgjengelighet for studenter til bygningene, forslag til vedtak er som følger: **Læringsmiljøutvalget anbefaler universitetsledelsen å gi alle UiOs studenter adgang til alle bygninger hvor de har relevante behov innenfor fastsatte tidssoner som er spesifisert i vedlagte notat fra Teknisk avdeling.** Med relevante behov så menes lesesaler, arbeidsplasser m.m. Dvs at studenter ikke får tilgang på bygninger der dette ikke er tilgjengelig som f.eks administrasjonsbyggingen, eller lab'er. Jeg skal orientere på SP møte hvordan det går på LMU møte. I tillegg til denne saken er det fokus på IT i utdanning som er fokus på møte.

Det er bare til å stille spørsmål dersom det er noe som er uklart.

Mvh

Mari Helén Varøy

Orientering fra Mari O. Mamre

Periode: 12.11- 11.02.10

Denne orienteringen dekker to perioder og vil derfor være noe lengre enn vanlig

- Arbeidsmiljø- og læringsmiljødagen

Sitter i referansegruppen som hadde evaluering av dagen den 13. 02. Hovedresultat er at det ble vellykket, men svært få studenter møtte. Forslag om å endre tidspunkt til en annen dag enn fredag neste gang samt tydeligere målgrupper for hver programbolc. Studenter tror ikke det angår de i særlig grad.

- European Quality Assurance forum

19.-21. November var jeg og Julie Ness i København og diskuterte europeiske trender innen kvalitetssikring. Et godt arrangement som var svært inspirerende. Bl.a ideen om fagfelleverdert undervisning kommer fra konferansen.

- Universitetsstyremøte

24 November er årets tyngste universitetsstyremøte.

Fordelingen for 2010 var en av de største sakene. Jeg spilte inn forslag om å redusere størrelsen på sentrale satsinger for å skjerme fakultetene. Sentrale nye satsninger var foreslått til over 40 mill. mot 14 mill. i fjor. Dette synes jeg er ekspansivt sett i forhold til årets statsbudsjett. Bl.a ønsket jeg å kutte ekstra bevilgninger til Rosendal baroniet og redusere økningen i satsningen på vitenskapelig utstyr. Fordelingene ble vedtatt slik de forelå og 60 millioner kuttet flatt på alle fakultet. Positivt er studiekvalitetsmidlene og de direkte føringene til fakultetene om å satse på studiekvalitet i årets budsjett.

Sammenslåing av SIO/ OAS. Jeg og Anders fremmet et alternativt forslag og fikk gjennomslag for vårt forslag. Innstilling gikk fra negativ til positiv til sammenslåing.

Opptaksrammer for 2010/2011. Vedtatt uten store endringer. Vi ble vaslet en grundig gjennomgang av opptaksrammene og dimensjoneringen av studieplassene snart. Her må studentene komme på banen.

- Sak om lyd- og bildeopptak av muntlig eksamen og sak om minimumsnivå på antall undervisningstimer per student.

Første er vedtatt i NSU LS. Håpet er at alle studentrepresentantene får gjennomslag for et prøveprosjekt på sine institusjoner. KD mener at det ikke er en lovendring som må til for å kunne klage på muntlig eksamen. Loven åpner for tolkning, det er opp til institusjonene å sikre etterprøvbarhet og kreve klagemuligheter. Krav er sendt til UIO og blir kraftig trenert av

studieavdelingen. Sak om minimumsnivå lider foreløpig samme skjebne med trenering, men er i systemet. Jeg skal ikke slutte å mase

- KUF-møte (kirke- utdannings- og forskningskomiteén)

Jeg hadde et møte den 10.12 med høyredelen i KUF som var en positiv opplevelse. Vi diskuterte særlig studiekvalitetsutviklingen ved UiO sett i lys av statsbudsjettene, Utdanningslinja, studiefinansiering og midlertidige ansettelse. Greit å høre hva som rører seg på tinget, har hatt mulighet til å spille inn saker til de i ettertid.

- KHM-styremøte

KHM som lå ekstremt dårlig an med forventet underskudd på budsjett opp mot 18 millioner har endelig klart å snu utviklingen. Dette er positivt. Kampen om Bjørsvika diskuteres og søknad om SFF i vikingtid er effektivt.

- Ekstraordinært unistyremøte

15.12.

Her ble styret orientert om funnene fra lærings- og arbeidsmiljøundersøkelsen fra Odontologi. Funnene er hårreisende. Svært mange kvinnelige studenter føler seg mobbet. Svært få eldre ansatte menn ser noen problemer. Dette er tydelig en strategisk utfordring for hele UiO, men også et helt spesielt problem for od. Spilte inn at jeg synes styret må ta affære i denne saken med konkrete tiltak. Ledelsen varslet at det kommer egen handlingsplan for forebyggende arbeid pluss etiske retningslinjer. Dekanene var på møtet og presenterte sine innspill til strategiske hovedutfordringer i anledning Strategisk plan. Mye likt men også mye ulikt. Lite fokus på studenter inn i forskningen.

- SMS

Sitter i en arbeidsgruppe som skal jobbe for et lavterskeltilbud på UiO for studenter som trenger ekstra støtte for å gjennomføre sitt studie. Studier med støtte vil være hovedfinansiert av NAV hvis vi får tilslag samt delfinansiert av UiO og SIO. Det vil derfor være nødvendig å jobbe både opp mot UiO, SIO og NAV så SP og VT samarbeider om saken. Bergen og Trondheim rapporterer om gode resultater med sine ordninger. SMS inkluderer gruppeterapi, rådgivning, noen å gå i kantinen med og generell tilrettelegging av studiet for psykisk svake studenter.

- Strategisk Plan

Det har vært en del arbeid med denne. Arbeidet resulterte i uvanlig mye uenigheter internt i AU, og vi ønsket å belyse uenighetene utad til studentparlamentet for å fremme debatten. Debatten på forrige SP-møte var god, og studentenes debatt og debattnachspiel i fm Kreative dager vellykket.

- Forenkling av SPs regelverk og Regnskap SP 2009

-

SP AU har som mål å forenkle regelverket til å bli mer brukervennlig. Dette har jeg arbeidet med. Jeg og Natasa ferdigstiller regnskapet med noter til presentasjon for SP i Mars-møtet da regskapsfører ikke rekker å levere rapport til dette møtet.

- Blå liste 2010

For å øke valgdeltakelsen til Studentparlamentet er det nødvendig med aktive lister. Har startet rekrutteringen til Blå liste til neste valg og jobbet med hovedsaker.

- Utdanningslinja

Deltok 04.02 på åpen høring om utdanningslinja i KUF-komiteén for å lese trendene i hva som rører seg hos organisasjonene. Arbeidslivsrelevans er noe alle ønsker mer av.

- Karrieresenteret

Dette er et viktig strategisk verktøy som UiO ikke benytter seg av i tilstrekkelig grad. Senteret har ikke fått økte bevilgninger på årevis og kapasiteten er sprengt. SP har vedtatt at vi skal jobbe for å styrke finansieringen på senteret. Jobber med budsjettinnspill og i dialog med SIO innspill til bedre og mer strategisk utnyttelse av senteret. Prosjektet er i en tidlig fase.

- UIOs ledersamling

09.02

Trenger UIO sterkere ledelse, skal den være faglig og bør lederne være de beste forskerne?

Er det behov for strengere retningslinjer hva angår arbeidsmiljø og akseptert adferd?

Slik jeg har oppfattet debatten blant studentene er det ønske om mer ledelse, ikke minst for å få gjennomført saker. Gode forskere er ikke nødvendigvis de beste lederne. Lederne må på sin side være samlende og dyrke frem det beste hos sine underordnede. Er dette realiserbart ved UiO?

Utydelige roller, hvem har mandat til hva og hvor tas beslutninger var problemområder som gikk igjen på samlingen. Forestillingen om at UiO har en linjestruktur ble problematisert av Hf-dekan Trine Syvertsen, som mener vi må bort fra denne ideen. I beste fall har vi to linjer, en administrativ og en akademisk, i tillegg styrer, råd og utvalg. Om Nedkvitne-saken oppfordret hun til å lære minst mulig: Det er en feil å generalisere ut fra yttertilfeller. Problemer av så høy alvorlighetsgrad går det 200 år mellom. Jeg er svært enig i henne i alle hennes refleksjoner.

Vietnam

01.-20. Januar var jeg i Vietnam og arrangerte studietur for samfunnsøkonomi. Vi besøkte bl.a University of finance og var ambassadører for UiO og snakket om vårt studentdemokrati.

Møte mellom UiO og Kuf

11.02. Presentert studentenes syn på den varslede yngrebølgen til Stortingskomiteén. Presiserte at det er uenigheter internt hos studentene og at jeg bare snakker for egen kappe når jeg mener det ut fra status quo er mer rasjonelt og redusere enn å øke antall studenter ut fra dagens budsjettsituasjon og reduksjonen i studiekvalitet.

Orientering fra Studie- og forskningsansvarlig

Mye nytt og spennende har skjedd siden siste orientering, og undertegnede kan skryte på seg en radikalt forbedret kunnskapskap om potensielle forbedringer i bruken av teknologi i utdanningen og andre spennende temaer. I tillegg kan vi se fruktenene av arbeidet vårt med elektronisk tilgjengelige artikler. Men for å ta det i kronologisk, om ikke logisk, rekkefølge:

Strategisk plan

SP/AU ferdiggjorde sitt arbeid med strategisk plan etter innspillene fra Studentparlamentet. Tilbakemeldingene vi har fått er at vi er på linje med mange andre i det manglende studentfokuset, og at vi har gitt et meget godt høringsvar. Men Strategisk plan var ikke unnagjort med det, vi avholdt også en debatt med forholdsvis bra oppmøte og et debatt-nach på Traugots Kjeller i Helga Engs Hus med en HF-dekan Trine Syvertsen som var meget god. Selv holdt jeg innledningen til debatt-nach'et – som utviklet seg mer til et dialogmøte – uten at jeg kan skryte på meg noe særlig mer enn å ha forsøksvis ansporet til debatt og antok etter det tollen som ordstyrer. I alle tilfeller var tilsynelatende både tilhørere og dekanen selv fornøyd med møtet.

Fagpolitisk komite

Norsk Studentunions (NSU) nasjonale komite for de som har tilsvarende stillinger som den jeg innehar, avholdt møte i Bergen i slutten av januar. På orienteringsrunden fra de andre lærestedene var det et felles tema som dukket opp: Pedagogisk kompetanse. Det er det samme problemet ved alle lærestedene, det finnes verken insentiver eller pålegg om å utvide den pedagogiske kompetansen undervisere innehar. En annen delt bekymring/utfordring er bruken av ny teknologi i undervisningen – da for eksempel podcasting. Videre var bruken av «de beste forskerne» som undervisere et omstridt tema: det trenger ikke være sammenheng med å være en god forsker og å være en god foreleser.

Et diskusjonstema var hvilke fagpolitiske temaer man skulle prioritere og følgende fremstod som de mest aktuelle:

- rettleiding, veiledning og oppfølging
- forebyggende veiledning
- eksamensordninger
- obligatorisk, skriftlig tilbakemelding
- studentaktiv forskning

Vi rakk også en halvtimes omvisning i det da ennå ikke ferdigoppussede akademiske kvarteret i Bergen, det tenger til å bli særdeles bra.

Konferanse i Tromsø: Technology in teaching – what's next?

Fredag 5. Februar fikk jeg gleden av å delta på seminar i Tromsø om ny teknologi og læringsmetoder i utdanning. For kort å oppsummere:

Tre deltagere fra henholdsvis Harvard, MIT og Minnesota innledet om forskjellige aspekter ved teknologi i læring.

Catalina Laserna holdt foredrag om Harvards «extension programme» - et Harvardstudium uten inntakskrav, der inntaket blir gjort basert på fjernundervisning. Flere innovative metoder ble brukt ved programmet, med videokonferanser, podcasting og til og med avatar-undervisning i «Second Life». Hun brukte også en del tid på å forklare hvordan en slik nyskaping i undervisningsmetoder må utføres for å få suksess.

Vijay Kumar fra MIT forklarte blant annet hvordan MITs prosjekt «Opencoursewareconsortium» - som legger ut alt av undervisningsmaterieell (selvsagt med unntak av bøker el.l.) fritt til bruk av andre, var en stor fordel for undervisningen også for andre fagområder.

Bob Elde forklarte hvordan biologistudiene ved ble radikalt transformert for i større grad å oppnå det som er hovedformålet med høyere utdanning: evne til kritisk tenkning, syntese og vurdering. De fjernet i stor grad vanlige forelesninger og erstattet det med gruppe- og problembasert læring.

For en langt fyldigere rapport og mine egne vurderinger av hvilke tiltak som kan være aktuelle ved UiO, se vedlagt rapport fra konferansen.

Større og mindre saker:

Elektroniske tilgjengelige artikler i pensum:

Seier på alle fronter. Saken har blitt oversendt til alle fakultetene, så oppfølgingen må nå gjøres blant de lokale studentdemokratiene. SP skal jobbe med at informasjonen når ut.

ECTS-skalaen:

Bruk av ECTS-skalaen skal, i følge vår handlingsplan, bare brukes der det er hensiktsmessig. Jeg har startet arbeidet med å kartlegge bruksområder for bestått/ikke bestått og vanlig karakterskala, men begrepsbruken «hensiktsmessig» gir store rom for tolkninger. Innspill på hvilke områder der det i dag brukes karakterer, hvor det ikke er hensiktsmessig, tas imot med takk.

Tilgjengeliggjøring av dekanmøtereferater

Rektoratet lovte i valgkampen at skaslistene og referater fra dekanmøtet skulle offentliggjøres. Til nå har dette ikke skjedd. På oppfordring fra SP/AU vil dette nå gjøres.

Diverse

Noen mindre saker, men av prinsipiell betydning, har dukket opp i løpet av den siste tiden: Vi har tatt opp med rektoratet de etiske retningslinjene som gjelder ved UiO da SP/AU har fått tilbakemeldinger om uklarheter rundt disse. Arbeidet med dette pågår i administrasjonen. Vi har også fått tilbakemelding om differensiert bruk av utskriftskvoter for enkeltemnestudenter og prisen på disse. Dette er under arbeid.

Denne rundens inspirerende sitat er fra Håvamål:

Ein stakkar tykkjest han støtt må leva,
når han strid mun sky.
Men alderdomen gjev ingen mann fred,
um sverd honom sparde.

(eller på nynorsk for de som trenger en (ikke like god) oversettelse:

Ein stakkar tenkjer han får leve, der han dreg seg ifrå strid.
Men alderdommen gir ingen fred til den som blei spara for
spyd.)

Rapport fra seminar i Tromsø: Technology in Teaching – what's next?

Seminaret foregikk 5. Februar, men turen begynte allerede dagen før. Jeg forlot mitt hjem klokken 17.50, nøyaktig 1 time og 20 minutter før flyet gikk. Dette er, i etterpåklokskapens lys, ikke tilstrekkelig med tid for å reise til sentrum, kjøpe billett til flytoget, reise til Gardermoen, komme seg gjennom sikkerhetskontrollen og løpe til Gate 27, som var stengt for innsjekking allerede før man hadde forlatt Oslo S. I det minste ikke uten en viss økning i blodtrykk og ubehøvlet oppførsel i sammenheng med køstång. Flyet ble uansett nådd og en elskverdigg fagpolitisk ansvarlig i Tromsø, Åsne, sørget for husly og mer eller mindre gode hestevitser.

(For å se alle foredragene, og et glimrende eksempel på hvordan man bør bruke teknologi til formidling:

http://www2.uit.no/ikbViewer/page/nyheter/artikkel?p_document_id=170598#videoopptak)

(For en kortere oppsummering, hopp rett til slutten)

Changes in technology – changes in education

Den påfølgende dagen begynte foredragene klokken ni med et foredrag fra professor Catalina Laserna, ansatt ved Harvard for deres open enrollment-program «Harvard Extension». Open enrollment-programmene til Harvard setter ingen krav til forutgående faglig styrke for å få plass (i motsetning til de normale programmene som krever at du er i ca. topp 5 % -sjiktet av studenter i USA), men man må gjennomføre internettkurs med påfølgende gode karakterer for å få bli med på programmet. Kravet til gode karakterer er det samme som ved andre kurs ved Harvard.

For den allmenne interessen i norsk utdanningssektoren er inntakskrav av mindre interesse, det samme er prisen – deltagelse på kursene koster fra 800-1600 \$ (sammenlignet med Harvards normale pris på 45.000 \$ per semester er likevel dette for et meget utjevrende til tak å regne). Det mest interessante er formålet med Harvard Extension: «To experiment and innovate with courses and teaching techniques that enhance the learning of non-traditional students. »

<http://www.extension.harvard.edu/>

Hensikten er å tilby den samme kvalitative utdanningen på fjernkursene som det andre studenter ved Harvard mottar – og den beste måten å gjøre dette på er å tilby forelesninger via internett. Forelesningene brukes av:

- Studenter som er geografisk langt unna
- Lokale studenter som ønsker å repetere forelesningene
- Studenter som ikke kan være på forelesningene (hovedsakelig pga. familie eller fordi de ikke har adgang til forelesningene – forelesninger er ikke åpne)

Sistnevnte gruppe er spesielt knyttet til Harvard Extension – mange med etterutdanningsønsker verken kan eller får lov til å delta på forelesningene. Utfordringen var at professorer foreleste på dagtid, etterutdanning gjøres i stor grad på kveldene. Svaret ble da, naturlig nok, å bruke dagtidsforelesninger på kveldstid, altså gjøre lyd og bildeopptak og avholde kurs på kveldstid. Verdt å

merke seg er at man så ingen tegn til lavere karakterer på brukerne av fjernkursene sammenlignet med de som deltok i forelesningene.

Fra idé til gjennomføring

Prof. Laserna redegjorde for hvordan man kunne gå fra idestadiet til en fullt ut fungerende modell for universiteter/høyskoler.

- 1) Proof of concept. Første steg, eller «Alpha-stage» innebærer at man får noen til å teste ut ideen, aller helst en med faglig tyngde, for å inspirere.
- 2) Incubation. Andre steg involverer nye tester på nye områder for å se om ideen lar seg utnytte på flere områder.
- 3) Viability. Steg tre er en vurderingsprosess der man ser på muligheten for å bruke systemet i stor skala og involverer flere partnere.

Dette er vel ikke for revolusjonerende kunnskap å regne, men noen ting er verdt å merke seg: For det første bemerket Laserna at steg to ofte blir hoppet over. Det gjør at risikoen blir drastisk høyere, og terskelen for å involvere seg i prosjekter dermed blir høyere.

To andre (kjente) problemstillinger gjeldt de vitenskapelig ansatte. Det første var deres egen uvillighet til å teste noe nytt. Essensielt for at prosjektet med internettoverføring/podcasting etc. var å få professorene til å forstå at «all you need to do is teach, don't change the course». Det akademiske arbeidet skulle på ingen måte forandre seg for de som valgte en slik løsning.

Videre var det (og her er vi i *virkelig* kjent terreng) etter Lasernas oppfatning ikke mulig å fortelle professorer at de *måtte* videooverføre forelesningene. Det etter hvert kjente begrepet «kattegjeting» ble brukt. Men en morsom (fra hennes side muligens uintendert) formulering var denne: «professors can decide *not* to give video lectures». Merk hvem som må gjøre det aktive valget – en professor skal, så sant han ikke ber om noe annet, gjøre videoopptak. Slik fungerer det selvsagt ikke, dette er bare mine betraktninger, men det er verdt å tenke på hvilket skifte en slik logikk ville innebære. Det aktive valget skal være å gjøre noe dårligere enn andre (la vær å videooverføre), ikke å gjøre noe bedre enn andre (videooverføre).

Noen siste bemerkninger som Laserna kom med: Hvorvidt vitenskapelig ansatte ønsker å dele forelesningene sine kan avhenge av hvor i den vitenskapelige prosessen de er. Hun påpekte at det kan være lettere å bli med på tilgjengeliggjøre akademisk arbeid som er ferdiggjort, mens forskning under arbeid er i større fare for å bli stjålet. Det er ikke gitt at man ville sett en flom av intellektuelle tyverier ved norske institusjoner, men det kan tenkes at en del vitenskapelige ansatte finner sitt eget arbeid så verdifullt at det må skjermes.

Videre så påpekte hun at selv om man kan streame forelesninger, så er det på ingen måte en erstatning for interaksjon med foreleser. Men det gjør det lettere å forberede seg.

Noen inspirerende meldinger:

Laserne viste til flere eksempler på innovative metoder for læring – noen mer realistiske enn andre. En professor holder deler av kurset sitt i second-life, med sin egen avatar, for å kunne gjenskape juryfølelsen i en rettssal. Litt mer jordnært så legger Niall Ferguson, en meget velkjent historiker, alle sine forelesninger ut på nettet, det samme har Michael Sautel gjort, og denne forelesningsrekken har

blitt gjort til en TV-serie på PBS i ettertid. Et annet, vel så godt eksempel er samarbeidet mellom Harvard Europastudier og studenter ved transatlantiske studier ved Sciences-Po, som ved hjelp av videoteknologi hadde fellesforelesninger og samarbeid.

I norske forhold er det vanskelig å tenke seg avatar-drevet undervisning, men det er tydelig potensial i å kombinere det som tidligere har vært uforenelige utfordringer i forelesninger: hvordan lære bort pensum, samtidig som man i forelesningene gjør mer enn å gjenta det som er skrevet. Det er stort potensial for å bruke teknologien til å «gi flere forelesninger», uten tidsbruken som følger med.

How can technology transform Education?

I dette segmentet var det Vijay Kumar fra MIT som gav et foredrag med hovedvekt på de mulighetene teknologi kan gi for utdanning for forskjellige institusjoner. Kumar poengterte sterkt at teknologi ikke må brukes ukritisk, men må koples til de utdanningsstyrkene man har ved institusjonen. For MIT var det interaksjonen mellom lærer og studenter (ja, de kalles konsekvent for lærere...) deres største styrke, og tanken om tilgjengelighet var spesielt viktig for MIT. Dermed satte de i gang et prosjekt for å gjøre all utdanning ved MIT tilgjengelig gratis. Vil du lære ingeniørfag på MIT? På <http://ocw.mit.edu/OcwWeb/web/courses/courses/index.htm> er forelesninger, forelesningsnotater, kursmateriale, oppgaver, oppgaveløsninger m.m. tilgjengelig på nett. Flere utdanningsinstitusjoner har blitt med på prosjektet (OpenCourseWareConsortium).

Fordelene ved åpne løsninger var flere:

For det første ble MIT-professorer plutselig klar over hva andre drev med, fordi deres undervisningsopplegg var lett tilgjengelig. Dette gjorde tverrfaglighet langt mer effektivt. I tillegg kunne studentene se nødvendigheten av det man lærte tidlig, ettersom opplysningene om fremtidige kurs var lettere tilgjengelig.

For det andre gav det mulighet for helt nye effektiviseringstiltak. iLabs er et slikt prosjekt der studenter kan kontrollere et laboratorium, ikke gjennom simulering, men gjennom fysisk å kontrollere det over internett. Dette gav både en fordel for studentene som slapp fysisk å møte opp, men gav også innsparinger ettersom det å konfigurere maskinene til forskjellige eksperimenter er dyrt, og det er fordelaktig at de som trenger det samme, gjør det samtidig.

Videre var mulighetene for effektiv bruk av forelesningene også en fordel for studenter som ønsket spesifikk repetering av pensum. Ved hjelp av et ordgjenkjenningsprogram blir alle ord i forelesningene registrert og du kan dermed søke på eksakte segmenter i videoene som er knyttet til det temaet du ønsker (såkalt «spoken language leverage»).

Kumar tok til orde for en radikal nytenkning av hele ressursproblemet i høyere utdanning – «We now think that teachers are scarce, time is scarce, interaction is scarce. We must rethink the foundation of the model of thinking at the university as a place of scarcity. With new IT-technology there is a potential for abundance! ». Andre bevingede ord fra Kumar: «We can build, borrow or buy. We should borrow. » (anbefalt lesning: *Opening up education*, Toru Iiyoshi, M.S. Vijay Kumar.)

Noen bemerkninger:

Flere av Kumars forslag er fullt ut gjennomførbare ved institusjoner i Norge, selv om noen var knyttet til ingeniørfag el. I. Det kunne vært en ambisjon å få UiO på listen over institusjoner som er med på

OpenCourseWare-prosjektet. Norske institusjoner glimrer med sitt fravær på listen, og det ville vært en omdømmeseier for UiO å komme på listen sammen med Harvard, MIT, Berkeley, Oxford, Kyoto m.m. Dette, selvsagt, med det forbehold at vitenskapelige ansatte er villig til å gi ut sitt materiale, et problem som ble tatt opp ved flere anledninger, uten noen gode løsninger. Selv viser jeg til Thomas Jefferson:

Stable ownership is the gift of social law, and is given late in the progress of society. It would be curious then, if an idea, the fugitive fermentation of an individual brain, could, of natural right, be claimed in exclusive and stable property. If nature has made any one thing less susceptible than all others of exclusive property, it is the action of the thinking power called an idea, which an individual may exclusively possess as long as he keeps it to himself; but the moment it is divulged, it forces itself into the possession of every one, and the receiver cannot dispossess himself of it. Its peculiar character, too, is that no one possesses the less, because every other possesses the whole of it. He who receives an idea from me, receives instruction himself without lessening mine; as he who lights his taper at mine, receives light without darkening me. That ideas should freely spread from one to another over the globe, for the moral and mutual instruction of man, and improvement of his condition, seems to have been peculiarly and benevolently designed by nature, when she made them, like fire, expansible over all space, without lessening their density in any point, and like the air in which we breathe, move, and have our physical being, incapable of confinement or exclusive appropriation. *Inventions then cannot, in nature, be a subject of property.*

Til dagens siste – Bob Elde

Bob Elde fra Universitetet i Minnesota (UM) gav dagens siste foredrag. Denne var i stor grad konsentrert rundt deres nyorganisering av biologiutdanningen ved fakultetet deres, men også generelt om nytten av forelesninger og pensum som læremetode.

Først og fremst var Elden opptatt av at studentbehovene skulle stå i fokus når man organiserer utdanningen, med det tilfølgende sitatet fra Don Kennedy, tidligere adm.dir./formann (uklar tilsvarende tittel på norsk) på Stanford: «Put the needs of your students first and everything else falls into place, almost naturally.

Med det som utgangspunkt har man på biologiutdanningen ved UM sett på tradisjonelle læringsmetoder og hvilke behov de dekker. Man tok utgangspunkt i en «kunnskapspyramide» med følgende elementer – i stigende rekkefølge etter relevans: Kunnskap (knowledge), forståelse (Understanding), bruk (application), analyse (analysis), syntese (synthesis) og sist, evaluering (evaluation). Spørsmålet er om man ved vanlige forelesninger klarer å formidle noe særlig mer enn de to nederste målene, kunnskap og forståelse om/for stoffet. Dette er spesielt viktig ettersom det i stor grad er de kunnskapsnivåene over vi ønsker at studenter skal utvise.

Med dette som utgangspunkt reorganiserte man hele undervisningsmodellen der kunnskapsoverføring var ett element, men ble drastisk redusert i forhold til studentaktiv, forskningslik undervisning. Man innrettet hele arkitekturen etter tanken om at man skulle jobbe i team mot felles problemstillinger: forelesningssalen ble delt i gruppeområder der gruppene på ni hadde tilgang til egen skjerm, uttak til flere pc'er og et eget tavleområde. Samme gruppe ble sittende sammen gjennom hele kurset. Alle gruppene (til sammen ca. 110 studenter) kunne få tilgang til alle skjermene, og mikrofoner gav mulighet for å snakke til alle. Det ble gjort få grep for å fordele studentene (utover et forsøk på å minimere antallet alpha-personligheter i hver gruppe), da de meget utfordrene oppgavene de ble gitt skulle anspore til (nærmest en do-or-die) samarbeidsvilje. For eksempel ble studentene gitt oppgaven å isolere et gen som kunne brukes i et praktisk produkt – en av gruppene isolerte et «kamouflasje-gen» hos blekksprut og foreslo å bruke det som en levende

kamouflasjedrakt. Det var altså ikke den kommersielle nytten, men den vitenskapelige holdbarheten som var definerende for prosjektets suksess (førstnevnte: meget lav, sistnevnte: tilsynelatende god).

Et problem man stod overfor var hvorvidt studentene fikk den grunnkunnskapen som trengtes for faktisk å løse problemene, en kunnskap man med forelesninger i det minste kan si de har blitt eksponert for. Det var et spørsmål om man fikk kun de kunnskapene som trengtes for å løse problemene eller om de lærte den bredden som man antok at forelesninger og bøker gav. Løsningen var å innføre både quizz'er og selvtesting, for at studentene skulle bli bevisste på eventuelle mangler (og muligens ikke bare studentene). Elde påpekte uansett at deres prosjekt med såkalt just-in-time-læring viste like høyt, eller bedre, kunnskapsnivå i bredden som det studenter med en vanligere læringsform kunne vise til. Eller som Elde kalte læringsformene: «the sage of the stage, delivering wisdom.»

Mye av filosofien bak prosjektet med et helt nytt fysisk læringsmiljø var at man lærer best når man lærer det bort, og at man ønsket seg studenter med et fokus på de øverste brikkene i den tidligere nevnte kunnskapspyramiden. Et av resultatene man så var at de «beste» studentene (altså de som kom inn med best karakterer) sjelden var de beste studentene på dette kurset. Dette fordi man i stor grad får gode karakterer fra tilsvarende videregående ved å være god til å repetere kunnskap. (merk at «de beste» her innebærer de beste av en gruppe av topp 5 % av studenter i USA, altså er de «dårlige» noe i nærheten av latterlig gode...)

Oppsummering og betraktninger

Først og fremst litt om begrensningene. For norske universiteter og høyskoler er det noen åpenbare problemer med både organiseringen og undervisningsopplegget som flere av foredragsholderne skisserte opp. Et problem var det Bob Elde selv som poengterte: «Yes, but that's Harvard.» Suksessen til Harvards extension school er åpenbart avhengig av Harvards helt unike rykte både i USA og i resten av verden.

Mer generelt kan følgende problemer identifiseres:

1) Finansiering:

- a. Jeg tror det er fullt mulig for universitetene og, i mer spesialiserte områder, høyskolene, å tilby fjernkurs i prissjiktet som Harvard gjør (5.000 til 15.000 kr.). Dette er selvfølgelig avhengig av at de tilbys som etterutdanningskurs, ettersom det er her man kan ta betalt for utdanning, og dette gjøres i noen grad allerede i dag. Et annet spørsmål er om dette ville ivareta det som er intensjonen i fjernundervisningen ved for eksempel Harvard, nemlig å tilby høy utdanningskvalitet til de som ikke normalt ville fått den? Betaling på 5000 kr i USA er for gratis å regne. 5000 i Norge er avskrekkende. I tillegg er det en uheldig utvikling at man utvider muligheten for studier som inntektskilde.
- b. Hvilket tar oss med til neste finansielle utfordring: Totalbudsjetter. Harvard tar 5.000 kroner for kurs for å dekke utgifter. Synergieffekten av at man tilbyr kurs som allerede eksisterer, men via internett, gjør at kostnadene blir drastisk redusert for

fjernkursene, men de normale kursene er fortsatt, i mangel av bedre ord, svindyre. Med den finansieringsmuligheten amerikanske (elite)universiteter har, kan man ta grep som er utenkelige for norske utdanningsinstitusjoner, deriblant en flatskjerm per ni studenter, og nye lokaler til nye undervisningsmetoder.

2) Institusjonenes selvbilde:

Mange av de beste amerikanske universitetene ser det som selvsagt at de skal være ledende i utdanning så vel som i forskning, og ser i mye større grad det symbiotiske forholdet mellom de to. De er villig til å bruke prestisje og ressurser på noe som i utgangspunktet ikke gagnar forskningen, utover den effekten det har på studentkvaliteten. Prof. Kumar sa følgende: «We must cultivate the desire for change» - man ser oftere en kultivering av det kjente. UiT har nå satt seg som mål å bli best på nye utdanningsformer – en lignende ambisjon (dog i større skala) lå til grunn for MITs satsing. For UiOs del er vi, i banalisert form, best på å være størst, og på å produsere mest forskning. Dette er et dårlig (men ikke umulig) utgangspunkt for satsing på studier.

3) Vitenskapelig ansatte:

En økt bruk av nye undervisningsmetoder kommer i bunn og grunn til å stå og falle på hvorvidt vitenskapelige ansatte ønsker å ta de i bruk. Tre utfordringer peker seg ut.

- a. Kompetanse. Det er et lite fokus på å oppdatere kunnskapen om hvordan bruke ny teknologi, og det er generelt lavt kunnskapsnivå om hvordan man kan bruke IT i utdanning. Men dette er altså meget intelligente mennesker og man kan anta at de mer enn kapable til å tilegne seg ny kunnskap, også på dette området.
- b. Skepsis blant ansatte. Det er blant noen vitenskapelig ansatte en skepsis mot å ta i bruk nye undervisningsmetoder, begrunnet i forskjellige former med argumenter delt i hovedsaklig tre grupper: eierskap til egen kunnskap; det er pedagogisk uheldig å «hjelp» studentene ved å dele ut materiale og; har ikke nok kunnskap til å være trygg på bruken. I formidlet rekkefølge er argumentene: et vikarierende motiv; beviselig feil og; bør kunne bøtes på.
- c. Ledelse. En god gammeldags brennhet potet: vitenskapelig ansatte har et meget nært forhold til sin frihet til å utøve yrket slik de mener det best, og nye metoder vil i noen tilfeller oppfattes som en overtredelse av denne friheten. Det ble påpekt, spesielt av Elde at suksess var avhengig av at alle var enige, men innrømmet senere at slett ikke alle var enige fra starten. Men resultatene hadde vært entydige (etter at Elde hadde fått i gang prosjektet) og skeptikere ble etter hvert overbevist. Et hovedproblem, spesielt ved UiO er i hvor stor grad man kan styre en slik utvikling.

4) Infrastruktur:

Er relatert til både punkt 1) og 3). Et enhetlig system for IT var etterspurt blant deltagerne på gruppediskusjonen i etterkant av foredragene. Videre var brukervennligheten på IT-programmene noe som pekte seg ut som den største utfordringen for å få vitenskapelig ansatte og studenter til å bruke IT-systemer (Fronter fikk en durabelig skyllebøtte). For at man skal kunne ta i bruk nye undervisningsmetoder er det essensielt at man har utstyret til å bruke dem, og at studenter har tilgang til utstyr for å følge med. Infrastrukturen er

selvfølgelig avhengig av ressurser, og vitenskapelige ansattes skepsis er delvis relatert til manglende (enhetlig) infrastruktur og brukervennlighet av utstyr.

Dette (og sikkert flere jeg ikke har identifisert) gjør det vanskelig å følge foredragsholdernes metoder til punkt og prikke, og noen av dem må løses – eller i hvert fall minskes – dersom man skal klare å utnytte de muligheter som finnes i ny teknologi. Det er likevel fullt mulig å gjøre radikale forbedringer i utdanningen ved å, for å sitere prof. Kumar, låne fra andre.

For å komme til poenget...

Hvilke muligheter peker seg så ut for UiO (og andre utdanningsinstitusjoner) når det kommer til en vei til nye utdanningsmetoder, både undervisnings- og vurderingsformer?

Det er umulig å se for seg en total omlegging av arkitekturen i undervisningsrom eller lignende kostbare tiltak for å tilpasse seg nye metoder for læring. Det som derimot går an å se for seg er kombinasjonen av de elementene som de tre foreleserne la frem. Disse må sees i sammenheng for å gi et ønsket utbytte.

1) Mindre fokus på forelesningene.

Forelesninger gir i det store og det hele langt mindre utbytte enn det man ønsker seg, og det gir kunnskap man kan anta er like greit for studenter å motta på andre måter. Den eneste klare fordelene forelesninger har er på antall studenter man kan undervise på en gang.

2) Økt bruk av fjernundervisning.

Med dette menes ikke nødvendigvis kurs gitt som fjernundervisning, men for eksempel at undervisning av forelesningskarakter kan erstattes med digitale forelesninger.

3) Selvtesting.

I Michigan var dette ett middel for å sørge for at studentene hadde den kunnskapen de trengte. Det andre var mer tradisjonelle prøver. Sistnevnte bryter med både ideen om at høyere utdanning er noe annet enn en videregående opplæring på steroider, samtidig som det går på tvers av tanken om at den friheten man skal ha som student bør være styrende (der det ikke er spesielle grunner til det jf. Språk). Selvtesting derimot, er et enkelt tiltak for å gi studenter tilbakemelding om sitt eget *kunnskapsnivå* (må altså ikke forveksles med evne til analyse el. l.). Det vil ikke være noe avstraffelsessystem, bare en rettesnor for studenten selv.

4) Problembasert læring.

Av uvisse grunner har utdanningssektoren i stor grad knyttet den problembaserte læringen til det naturvitenskapelige, eller medisinske. Men det lar seg gjøre å bruke denne modellen for utdanning også i humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag, i en litt annen form. Et økende fokus på reelle problemstillinger, muligens problemstillinger som forelesere/veiledere har sett på før, vil gjøre studentene mer kjent med forskningen som håndverk. Ved å bruke undervisningen til å se på problemstillinger fremfor å formidle fakta, vil man engasjere studentene i det som er hensikten med høyere utdanning – evne til å forholde seg kritisk til sitt fag.

5) Forventet IT-bruk:

Det må være en forventning fra institusjonene om at nye utdanningsmetoder skal tas i bruk. Det aktive valget må være å si nei til å bruke nye metoder, ikke å si ja. Nye undervisningsformer må være normen.

6) Samarbeid på tvers av institusjoner i inn- og utland:

At studenter som studerer fransk har fordel av interaksjon med franske studenter fremstår som åpenbart. Med ny teknologi lar det seg gjøre å få denne interaksjonen uten å måtte reise ut av landet (uten at dette er noen erstatning for utenlandsopphold). Videre er det fullt mulig å se for seg en bedre utnyttelse av den kompetansen institusjoner har, både i inn og utland. Dersom man godtar premisset om at forelesninger er en mindre effektiv måte å drive læring på, er det nærliggende å tenke seg at frie forelesninger fra norske institusjoner eller institusjoner i utlandet erstatter individuelle forelesninger. Altså: historie ved UiO benytter Niall Ferguson fra Harvard som foreleser, uten at Ferguson er tilstede. I stedet benyttes professorenes tid til det de har som ekspertise: å lære studentene kritisk tenkning. Læringspotensialet øker betraktelig.

7) Større krav til studentene:

Det må innrømmes, et noe kontroversielt punkt, men ikke uten saklig grunnlag. Løsningene som skisseres opp her krever mer av studentene, både faglig og tidsmessig, spesielt i universitetssektoren, der man ofte ser mindre til tvunget oppmøte. Tidsmessig kan løses ved at det meste fortsetter som før: nemlig hvis du vil gjøre forarbeid, så gjør du det. Det vil likevel innebære en større forventning om at ved oppmøte, så er studentene bedre forberedt enn det som man ved noen anledninger ser i dag. Et slikt krav om gjenytelse for et bedre undervisningsopplegg mener jeg likevel er vel innenfor det man kan forvente.

8) Lære opp ved å lære bort:

Et ofte undervurdert poeng i norsk utdanning er det faktum at når studenter blir utfordret på å lære bort noe, så jobber de mer med stoffet, og – uten at jeg kan sette noen referanse på dette – husker stoffet bedre. En slik tanke, kombinert med et redusert forelesningsfokus og mer problembasert læring vil, etter min oppfatning, forbedre læringsutbyttet drastisk.

Gjennomførbarheten av noe slikt vil, som Prof. Laserna påpekte avhenge av at man får velfungerende eksempler og ikke starter et slikt prosjekt i stor skala med en gang. Et åpenbart alternativ vil være å få i gang prøveprosjekter der en helhetlig endring av undervisningsopplegget blir forsøkt.

Kim Orlin Kantardjiev

Studie- og forskningsansvarlig

Studentparlamentet, Universitetet i Oslo

11. februar 2010

Orientering fra Internasjonalt ansvarlig

International Cooperation Working Group :

Før jul ble jeg oppnevnt til å være med i denne ESU baserte arbeidsgruppen. Formålet med denne arbeidsgruppa er å legge til rette for å koordinere et globalt studentsamarbeid. I den anledning var jeg i Paris i januar for å organisere et møte for alle regionale plattformer. Møtet var veldig vellykket og vi fikk vedtatt en deklarasjon som faktisk har rimelig detaljert politisk innhold og forpliktelser fremover. Dersom dere ønsker mer detaljer er det bare å ta kontakt. Vi arbeider videre med dette for tiden for å få til et nytt møte til sommeren.

Internasjonal komité

Vi har hatt et par møter på nyåret i IK der vi blant annet prøver å dra i gang en internasjonal uke til høsten. Ideen er å skape et eller annet som bidrar til engasjement rundt internasjonale spørsmål, men også på en eller annen måte bruke som en arena der integrasjon av internasjonale og norske studenter er fokus. Vi ønsker å engasjere ulike studentforeninger slik at vi kan ha dette som et samarbeidsprosjekt og at alt arbeidet ikke nødvendigvis ligger på Studentparlamentet. Dette arbeidet er veldig i startfasen og derfor vanskelig å si noe om hvordan det kommer til å bli.

Tillitsvalgt kurs:

Vi (Kim) har arrangert kurs for tillitsvalgte, som ble avholdt lørdag 23 januar. Kurset var veldig bra, vi fikk mange gode tilbakemeldinger og inspirasjon til andre kurs som vi kan arrangere.

Språksenter:

Arbeidet med språksenteret fortsetter. Det er satt ned en arbeidsgruppe på UiO for å se på optimal organisering og hvor den administrativt skal plasseres. Videre prøver jeg å undersøke hvordan disse norskkursene fungerer, særlig i forhold til frafall, for å se om det er mulig å gjøre noe med det helhetlige tilbudet.

Beklager at denne orienteringen ble så kort, men på grunn av uforutsette hendelser har jeg dessverre ikke tid til å skrive mer.

Mvh,

Julie Ness

Internasjonalt ansvarlig

16.2.2010

Orientering fra Anders Rindal

Beklager seint papir, men har vært i utlandet 7-15.2. Siden det er kort siden sist møte blir ikke orienteringen særlig lang.

Studentparlamentsvalget

Det har vært møte i utvalget som jobber med valget. Av godbiter kan nevnes:

- Mulighet for banner på UiOs forside
- Mulighet for SMS til alle studenter
- Kalenderen på Fronter for alle studenter
- Forside på alle utskrifter
- Beskjed om å stemme på de største forelesningene.

Jeg jobber for tiden med å kostnadsberegne utgiftene i forbindelse med valget: De vil sannsynligvis bli store, men det er en satsing Parlamentet gjentatte ganger har signalisert at de ønsker å ta. Det kommer mer på neste møte i SP når mer er klart. Planleggingen er uansett godt i gang.

Det er i forbindelse med 15.2-fristen meldt inn 10 lister

Likestilling

UiO v/StK arrangerer seminar 8. mars i gamle festsal i forbindelse med kvinnedagen. Jeg vil personlig oppfordre alle til å delta, det faglige programmet er svært godt. Jeg har blitt utpekt til å sitte i gruppa som skal jobbe med ny handlingsplan for likestilling på UiO.

Nasjonal arbeidsdeling

Jeg forsøker å dra i gang debatten om nasjonal arbeidsdeling i sektoren. I den forbindelse har jeg blant annet tatt det opp på rektorfrøkoster og møteplassen for studenter i universitetsstyrene. Ut i fra debatten på dette møtet så får jeg se hva jeg gjør videre med saken.

Studiekvalitetsmidler

Som de fleste vet så har universitetsstyret vedtatt en opptrapping av studiekvaliteten, både i budsjettet og i årsplanen. Jeg har fått henvendelser som tyder på at det er en satsing

ikke alle fakulteter har tenkt å gjennomføre. Jeg og de andre i AU sjekker for tiden opp i hvilken grad fakultetene gjennomfører de sentrale påleggene.

Til: Studentparlamentet
Fra: Studentparlamentets Arbeidsutvalg

Saksnummer: SP 020/10
Sakstittel: Delegatvalg til Stiftelsesmøte i NSO og ekstraordinært Landsting i NSU
Saksansvarlig: Mari Helén Varøy

Som nevnt på forrige Studentparlamentesmøte skal Studentparlamentet i Oslo velge representanter til Norsk Studentunions ekstraordinære Landsting, samt Stiftelsesmøte i ny Oslo- studentorganisasjon. Landstinget og Stiftelsesmøte finner sted 22. - 25. april 2010 på kongressenter, Folkets Hus, og det forutsettes at delegasjonen fra Oslo bor hjemme under oppholdet.

Det ekstraordinære Landstinget starter 1 time før Stiftelsesmøte på torsdagen. NSU og StL har bedt medlemslagene om å ha de samme delegatene på det ekstraordinære Landstinget som på Stiftelsesmøte.

Studentparlamentet har 27 delegater på Stiftelsesmøte og AU foreslår at vi bruker samme fordelingsnøkkel som vi gjorde til valg av representanter til Velferdstinget. Det betyr at den siste valgte fraksjonen får en mindre på Stiftelsesmøtet enn hva man har i Studentparlamentet. Fordelingsnøkkelen blir da følgende.

Når det gjelder valg av vararepresentanter, kan hver fraksjon ha en vara pr. delegat. Det betyr at det skal velges samme antall vararepresentanter som antall delegater.

- Liberal Liste	1
- Blå Liste	2
- Sosialdemokratene	4
- Venstrealliansen	6
- HUMSAM	2
- Velferd og beboerlisten	1
- Realistlista	3
- Juslista	2
- SMOT	2
- Studentaksjonen	3
- Grønn liste	1

Forslag til vedtak fra Arbeidsutvalget:
"Kandidater med varaer velges på møtet."

Til: Studentparlamentet
Fra: Studentparlamentets Arbeidsutvalg

Saksnummer: SP 021/10
Sakstittel: Valg av to representanter med vara til prosjektgruppe for kvalifikasjonsrammeverket til UiO
Saksansvarlig: Mari Helén Varøy

UiO ved Studieavdelingen skal sette ned en prosjektgruppe som skal se på kvalifikasjonsrammeverket til UiO. Arbeidet skal pågå helt frem til år 2012, men vi følger vanlig oppnevningssperiode for Studentparlamentet som er fra 1. juli til 30. juni. Prosjektgruppen kommer til å ha et omfattende arbeid da UiO er helt i startfasen av sitt kvalifikasjonsrammeverk som skal være gjennomført innen utgangen av 2012. Prosjektgruppen vil bli bredt sammensatt og det vil være representanter fra fakulteter, studieavdelingen og rektoratet.

Mandatet til prosjektgruppen vil være å koordinere gjennomføringen av Kvalifikasjonsrammeverket.

Kvalifikasjonsrammeverket skal være gjennomført innen utgangen av 2012.

Forslag til vedtak fra Arbeidsutvalget:

"Kandidater med varaer fremmes på møtet"

Til: Studentparlamentet
Fra: Studentparlamentets Arbeidsutvalg

Saksnummer: SP 22/10
Sakstittel: Evalueringer ved UiO
Saksansvarlig: Mari O. Mamre

Diskusjonsnotat

Evaluering av undervisningen

Evaluering av undervisningen er viktig for å opprettholde høy kvalitet på undervisningen. Det kan allikevel argumenteres med at omfanget av slike evalueringer tar ressurser bort fra nettopp selve undervisningen. Dette diskusjonsnotatet er ment å åpne for en diskusjon for hva som er 'best practice'. Hvilke evalueringsformer ønsker vi, finnes det nye og utradisjonelle metoder som kan redusere skjemavelde? Det er ønskelig at studentparlamentets representanter diskuterer lokale variasjoner ut fra diskusjonspunktene under, mulighet for færre evalueringer og fagfelleverdert undervisning med sikte på å komme frem til forbedringsforslag.

Universitets- og høyskoleloven om kvalitetssikring:

§ 2-1. *Krav til kvalitetssikringssystem*

- (1) Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet.
- (2) Kvalitetssikringssystemet skal omfatte alle prosesser som har betydning for studiekvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere til avslutning av studiet. Rutiner for studentevaluering av undervisningen, selvevaluering og institusjonens oppfølging av evalueringer, dokumentasjon av institusjonens arbeid med læringsmiljøet, samt rutiner for kvalitetssikring av nye studietilbud, skal inngå.

Færre evalueringer

Er det nødvendig med periodiske evalueringer hvert 4. år og programevalueringer hvert år hvis det ikke er negative momenter av betydning i rapportene? Evalueringstrøtthet kan drepe interessen for kvalitetsarbeid. Evalueringer er en viktig del av kvalitetssikringsarbeidet, men krever også betydelige ressurser og økt byråkrati.

En mulighet er i slike tilfeller å gjennomføre sjeldnere periodiske evalueringer og programevalueringer supplert med et system hvor studenter og ansatte kan kreve evaluering ved behov. En annen mulighet er at sjeldnere periodisk programevalueringer og sjeldnere programevalueringer kombineres med mindre omfattende oppfølgingsevalueringer i perioden mellom hver fullstendige evaluering. Slike oppfølgingsevalueringer vil kunne følge opp elementer fra den fullstendige evalueringen eller fokusere på deler programmet. Dette kan frigjøre ressurser til oppfølging av resultatene av evalueringene.

NOKUT skriver i sin rapport at: "Universitetet i Oslo har etter komiteens vurdering laget et omfattende og ambisiøst system for innhenting og behandling av studiekvalitetsdata og informasjon fra evalueringer. Det totale omfanget av evalueringer ved institusjonen er stort..."og"... bekymring for at evalueringsvolumet utvikler seg mot et nivå der det ikke lenger finnes kapasitet til å følge opp resultatene.". Rapporten konkluderer videre med at det ikke er tilfredsstillende grad av oppfølging av evalueringene.

Når det gjelder emneevalueringer ble det i NOKUT-rapporten påpekt : "Fra enkelte undervisere ble det dessuten gitt uttrykk for at man ønsket en mulighet til å rapportere egen vurdering av undervisningen i et emne (som tillegg til studentenes evaluering)" .

Fagfellevurdert undervisning

- Incentiver for god undervisning

Årsplanen for 2010 setter studiekvalitet høyt oppe på agendaen. På grunn av stramme rammer for sektoren generelt og studiekvaliteten spesielt kan det være nødvendig å satse på å utvikle de ressursene UiO allerede har for å heve kvaliteten på undervisningen. Ved siden av Studentparlamentets innspill til strategisk plan som oppfordrer til incentiver for god undervisning, kan bedre dialog mellom undervisere bidra til å heve kvaliteten.

European standards and guidelines for quality assurance understreker viktigheten av kvalitetssikring av læringsstaben, jf.P 1. 1.4 i retningslinjene. "Det er viktig at resultatene av slike evalueringer gjøres kjent for interne og eksterne kvalitetssikrere." Fagfellevurdert undervisning har blitt forsøkt i Wales og de anbefaler dette videre.

Ordningen i Wales:

3 vitenskapelig ansatte i forskjellig alder deltar. To observerer den 3. og de bytter på å gjøre dette sekvensielt. Etter forelesningen er det en runde med tilbakemelding fra observatører til foreleser. De ansatte fant dette negativt i første, men rapporterte at de lærte masse. De anbefaler å også gå tverrdisiplinært. Forskjellige fag kan ha mye å lære av hverandre. Denne modellen kan også gjennomføres for seminarlærere hvor seminarlærere vurderer hverandre.

Oppsummering:

3 konkrete forslag er:

- Gjennomføre færre evalueringer der det ikke er negative funn av betydning foregående år
- Undervisere får mulighet til å rapportere egen vurdering av undervisningen i tillegg til studentevalueringen
- Innføre forsøk med fagfellevurdert undervisning

Forslag til vedtak:

- *Studentparlamentet diskuterer saken ut fra forslagene som fremkommer i dokumentet sett i lys av lokal evalueringspraksis ved UiO*

Til: Studentparlamentet
Fra: Studentparlamentets Arbeidsutvalg

Saksnummer: SP 023/10
Sakstittel: Faglig konsentrasjon og studiekvalitet
Saksansvarlig: Mari O. Mamre og Anders V. Rindal

Innledning

Et aktuelt tema i nasjonal og lokal sammenheng er samarbeid, konsentrasjon og arbeidsdeling mellom institusjoner om utdanning og forskning. Dette kan ha store implikasjoner for UiO. Stjernø-rapporten, Utdanningslinja og Statsbudsjettet for 2010 legger alle stor vekt på at dette er en ønsket utvikling. Studentparlamentets eget hørings svar til UiO i forbindelse med strategisk plan oppfordrer UiO til å være i forkant av denne utviklingen gjennom å tidlig bestemme seg for mulige samarbeidspartnere og arbeidsdeling av fag. Et resultat kan være en bedre prioritering av ressurser og høyere studiekvalitet. Noen fag vil kunne måtte legges ned.

Studentene bør være på banen i diskusjonen om nasjonal arbeidsdeling og Studentparlamentet i Oslo bør ta diskusjonen om ønsket utvikling på UiO. Denne diskusjonssaken legger opp til en rekke spørsmål som er interessante i denne sammenheng. Innspill til spørsmålene vil bli brukt til UiOs studiekomiteé, innspill til Utdanningslinja eller som utgangspunkt for en senere vedtakssak. Hovedpoenget er å ta debatten. SP AU oppfordrer Studentparlamentet til å ta diskusjonen.

Spørsmål sett i lys av diskusjonsnotatene:

1. I hvilke fagområder har UiO komparative fortrinn?
2. Hvilke områder er best tjent med selvstyring og hvilke er best å styre nasjonalt?
3. Innebærer Utdanningslinja større grad av statlig styring?
4. Skal UiO gå fra faglig fragmentering til faglig konsentrasjon?
5. Bør studiekvaliteten reguleres nasjonalt?
6. Hvilke kriterier bør ligge til grunn for arbeidsdelingen?
7. Skal det være en top-down eller bottom-up prosess?
8. Hvordan kan studiekvaliteten bli bedre gjennom arbeidsdeling eller autonomi?

Vedlagt ligger:

1. Diskusjonsnotat 1: Institusjonell frihet vs. nasjonal styring: Utdanningslinja
2. Diskusjonsnotat 2: Arbeidsdeling
3. Diskusjonsnotat 3: Studiekvalitet
4. Sammendrag av Utdanningslinja
5. Studiekvalitetsplan for UiO, 2008

Studentparlamentet diskuterer saken og kommer med synspunkter ut fra diskusjonsnotetene som foreligger.

Vedlegg 1

Diskusjonsnotat

Skrevet av Mari O. Mamre

Utdanningslinja

Institusjonell frihet vs. nasjonal styring

Det kan argumenteres for at summen av institusjonelle prioriteringer etterlater kaos og en rekke uønskede effekter nasjonalt; for mange emner og program, for lite samarbeid og konsentrasjon, for lite arbeidslivsrelevans etc. Resultatet er en nasjonal feilprioritering av ressurser. Grensedragningen mellom statlig inngripen og sektorens frihet er interessant. Hvorfor har vi i det hele tatt frihet ved UiO som er en offentlig finansiert institusjon? Det umiddelbare svaret må være at det individuelle initiativ ville bli svekket uten. Uten en forskers mulighet til å forske på det han vil, og en students mulighet til å søke på det man ønsker ville kvaliteten i forskning og høyere utdanning bli betydelig redusert. Et vesentlig moment i politikken for å løse problemer som oppstår ved mangel på nasjonal koordinering må derfor være å bevare det beste av begge verdener, både frihet og nasjonal styring, eller i mer moderat form: koordinering. Et gjennomgående trekk i Utdanningslinja er dikotomien mellom statlig styring og institusjonell autonomi. Innebærer regjeringens forslag til Utdanningslinja en utvikling mot sterkere statlig styring av sektoren? Det er mange mål, men noen steder uklart hva som konkret skal gjøres for å oppnå målene. Dette diskusjonsnotatet er et forsøk på å analysere Utdanningslinja i lys av denne dikotomien.

På flere områder foreslår Utdanningslinja at det tas nasjonale grep:

5.2

- Bruke aktivitets**krav** for å opprettholde kapasitet på utdanninger som er grunnleggende viktige for samfunnet.
- **Vurdere å flytte** studieplasser for å sikre at det utdannes et tilstrekkelig antall kandidater.

5.3

- **Bidra til** økt læring mellom institusjonene om hvordan frafall best kan motvirkes
- **Følge opp** institusjonenes arbeid med tett oppfølging av studentene og tidlig innsats overfor nye studenter

5.4

- At institusjonene **i større grad tilpasser** undervisningen og forskningstilknytningen til det læringsutbyttet man ønsker at studentene skal få. (jf. Kvalifikasjonsrammeverket)
- **Stimulere til** erfaringsutveksling av god undervisning mellom utdanningsinstitusjonene ved mer bruk av bistillinger
- **Styrke** NOKUTs rolle i utviklingen av kvaliteten i utdanningene.
- **Etablere** flere SFU

5.5

- **Fremme** faglig forankret samarbeid i UH-sektoren gjennom egne samarbeidsmidler

5.6

- **Sørge for at** alle norske høyere utdanningsinstitusjoner har en strategi for samarbeid med arbeidslivet som er utviklet sammen med arbeidslivet og studentene i råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) ved den enkelte institusjon eller gruppe av institusjoner.

- **Vurdere insentivene** for institusjonene til å inngå i forpliktende samarbeid med arbeidslivet og dermed ivareta sitt samfunnsoppdrag.

- **Vurdere å ta inn** arbeidsrelevans som kriterium i vurdering av institusjonenes kvalitetssikringssystem for utdanning.

- **Innføre** frivillig praksis i høyere utdanning.

- **Innføre** en norsk variant av arvtakerpanel i tråd med de danske erfaringene, i samarbeid med universitet og høyskoler.

Områder hvor institusjonene har frihet til å velge virkemidler og grad men hvor det skisseres en rekke mål uten særlig inngripende virkemidler:

Utdanningslinja presiserer at det ikke er ønskelig å gå bort fra ordningen hvor det er studentenes etterspørsel som bestemmer hvilke utdanninger som tilbys. Allikevel ønsker man i dokumentet å opprette et system for fremskrivninger og analyser av fremtidens arbeidsbehov og bedre innstille UH-sektoren på å produsere de kandidater arbeidslivet har bruk for. Her vinner frihet over styring:

” Det er verken ønskelig eller mulig for staten å styre ungdommens valg og dimensjonere utdanningssystemet ut fra framskrivninger om framtidige behov på arbeidsmarkedet”

.... Dette har imidlertid noen unntak:

” For noen viktige fagområder, slik som lærerutdanning, helsefag og realfag, er det i tillegg nødvendig med særskilte tiltak for å stimulere til større interesse og rekruttering”.

I tillegg blir arbeidslivsrelevans og dialog mellom UH-sektoren og arbeidslivet trukket inn i denne sammenheng, men i et koordineringsperspektiv, ikke som direkte statlig inngripen.

Formuleringer som ”stimulere til”, ”bidra til” og ”følge opp” etterlater inntrykk av at det ikke skal brukes strenge virkemidler for måloppnåelse. Dette gjelder i hovedsak innen frafall, veiledning og arbeidslivskontakt og etterlater et helhetsinntrykk av at det på disse områder ikke vurderes sterk statlig styring. I en slik situasjon blir staten pådriver og koordinator mellom autonome institusjoner.

Finansieringssystemet av HU ble i 2006 omgjort fra å være differensiert mellom ulike institusjoner til et system som er likt for alle. Begrunnelsen er at en differensiert modell vil gripe inn i autonomien til institusjonene. Departementet vil da i mye større grad klassifisere institusjonene og avgjøre hvilken profil de skal sikte mot. Rammefinansiering kombinert med mål- og resultatstyring tilsier at det er styrene ved institusjonene som skal ta de strategiske valgene. Dette er en utvikling mot mer autonomi. Dette forslås ikke endret for 2010 og innebærer mindre statlig styring.

Områder hvor utviklingen peker i retning av sterkere statlig styring

På andre områder er formuleringene mer forpliktende: ”Bruke aktivitetskrav”, ”flytte studieplasser” og ”ny finansieringsparameter for å fremme samarbeid”. Her gis klare signaler om statlig styring av sektoren. Dette gjelder innen områder som dimensjonering, fagtilbud og undervisningskvalitet. Det kan tolkes dithen at det er ønske om sterkere styring på disse områder. Arbeidet med bedre dialog mellom sektoren og arbeidslivet synes også noe regulert da det kreves at denne dialogen skjer i et råd, RSA, og ikke på eget initiativ. Når man i dokumentet i tillegg vurderer å ta inn arbeidslivsrelevans som kriterium for å få godkjent kvalitetssikringssystemet av NOKUT fratras institusjonene ansvaret for området ytterligere.

Finansieringssystemet innebærer også styring. Sektoren blir i stor grad styrt gjennom mål- og resultatstyring. Finansieringssystemet er designet for å oppnå definerte mål. Og som statlig finansierte størrelser tilpasser institusjonene seg i stor grad etter hvor pengene finnes. Aktivitetskrav og flytting av studieplasser er allikevel reguleringer som kan sees som ytterligere inngripende sett i forhold til finansieringssystemet. I tillegg har institusjonene mulighet til å designe egne interne finansieringsmodeller for å styre den interne aktiviteten i ønsket retning og må ikke slavisk følge KDs modell.

Ved å styrke NOKUTs utviklingsrolle hva angår kvalitet i undervisningen forsterkes inntrykket av mer nasjonal styring innen undervisningskvalitet ved å flytte avgjørelsen om egen studiekvalitet ut fra institusjonene og over til et nasjonalt, standardiserende organ.

Satsningen på SFU og SFF –er kan også innebære mindre institusjonell bestemmelse av egne forsknings- og undervisningsressurser da man gjennom omfattende søknadsprosesser har mulighet til å gi senterstatus til forskningsmiljøer som oppfyller definerte kriterier. Eksempelvis er 6 av 8 SFU ved UiO på medisin og matnat, dette kan sees som en styring av universitetets ressurser mot visse områder på bekostning av andre.

Kvalifikasjonsrammeverket.

Absolutt et virkemiddel som innebærer mer styring og denne påvirker som konsekvens innholdet i selve studieprogrammene. Innen 2012 må alle studieprogram etablere læringsmål og læringsutbytte av det aktuelle program. Dette skal bedre kommunisere til studenter og arbeidsgivere hva kandidaten skal kunne. I arbeidet spår mange det vil være nødvendig med mindre frihet i gradene. Ved å definere læringsutbytte stiller man også indirekte krav om innholdet i utdanningen.

Mer øremerkong av midler.

Hvis vi ser på de to stortingsperiodene er det en markant forskjell mellom perioden 2002-2006 og 2006-2010. I den første perioden var anslagsvis 30% av den samlede endringen frie midler eller styrking av eksisterende kvalitet. I den andre perioden har samtlige endringer av midler vært knyttet til ny aktivitet som er politisk fastsatt. Resultatkomponenten for forskning har også blitt kraftig devaluert de siste årene. Det er rart at man reduserer insentivene for forskning samtidig som man presenterer en satsning på forskning i form av øremerkede midler. Inntrykket er at det ikke er ønskelig med fri forskning men politisk kontroll.

Konklusjon

Retningen går mot mer nasjonal styring dog i varierende grad og forskjellig for ulike områder. På andre områder videreføres stor grad av autonomi for sektoren. Regjeringen mener, som Stjernø-utvalget, at det er behov for mer samarbeid, konsentrasjon og arbeidsdeling men ønsker at denne utviklingen er godt forankret i fagmiljø og ledelse ved institusjonene. Dette kan også føre til upopulære avgjørelser som for eksempel å legge ned fag og endre sammensetningen av gradene på UiO. Frihet under ansvar er et viktig poeng. Det interessante er balansen mellom disse. Hvilke implikasjoner har dette for UiO i fremtiden?

Vedlegg 2

Arbeidsdeling

Debatten om studiekvalitet vil i de fleste tilfeller koke ned til en debatt om ressurs spørsmål. Enheter med dårlig økonomi vil i på kort eller lang sikt redusere studiekvaliteten. Universitetet i Oslo er en type institusjon der virksomhetene henger tett sammen. Selv om et kutt på vedlikeholds budsjettet ikke innebærer direkte kutt i undervisning, så er det rimelig å anta at nedslitte lokaler vil ha noe å si for studiekvaliteten. Studentene må forholde seg til store deler av institusjonen til enhver tid, en skjerming av studiekvalitet i streng forstand vil likevel ikke være nok. Institusjonen, og ikke bare deler av den, må skinne for å opprettholde en høy studiekvalitet.

Det åpner derimot en annen vanskelig problemstilling. Det enkleste UiO kan benytte seg av for å heve studiekvaliteten etter de vanlige parametrene er å rett slett redusere antall studenter. Det vil føre til færre studenter per lesesalsplass, bedre forholdstallet mellom vitenskapelig personale og studenter, gjøre det enklere med tett oppfølging av studenter etc... I realiteten er det en situasjon der UiO bruker mer penger per student enn i dag.

Det er derimot en farlig vei å gå. Konsekvensen av dette er at færre tar høyere utdanning ved UiO, at kravene for å komme inn heves og at UiO får preg av eliteinstitusjon. I tillegg kan det føre til at det blir brukt mer ressurser per student ved UiO enn ved andre institusjoner. Man klatrer rett og slett opp i elfenbenstårnet for å se ned på resten av samfunnet. Ergo er ikke den utviklingen ønskelig, i alle fall innenfor rammene av dagens organiseringen av høyere utdanning. Jeg tviler på at det er en retning vi ønsker å ha i samfunnet ellers. Store forskjeller er gift for samfunnet, universitetet bør bidra til å redusere forskjeller, ikke forsterke dem.

Hvordan kommer vi derimot ut av denne hengemyra? Den ene løsningen er åpenbar, det er mer offentlige midler til høyere utdanning og forskning. Den debatten kjenner vi, og skal derfor ikke berøre den her. Den andre handler selvfølgelig hvordan vi best kan utnytte de ressursene vi har. Poenget mitt er derfor at vi må se på den nasjonale ressursbruken istedenfor den institusjonsvise. Vi kan diskutere til vi blir blå hvordan UiO kan effektivisere driften, tyne mer ut av hver krone. I mine øyne så er den spennende debatten hvordan sektoren feilprioriterer over en lav sko, og hvilke konsekvenser det har for studiekvalitet. Summen av institusjonelle prioriteringer i høyere utdanning blir ofte til feilprioritering av midler.

Institusjonskategori og forskningbasert undervisning

I teorien har vi et enhetlig system i Norge. Universitetene og høyskolene har et felles lovverk, og det er få begrensinger for å flytte "oppover" i institusjonskategorien. Institusjonene har stor grad av frihet, riktignok betraktelig større frihet for universiteter enn høyskoler (retten til å eie egen bygningsmasse, retten til å opprette nye fag uten å spørre NOKUT, etc...). Staten setter få begrensinger på hva som tillates faglig sett, så lenge NOKUT sier det er greit. Erfaringene med NOKUT er at de kun legger visse kvantifiserbare enheter til grunn. Med andre ord så kan alle som ønsker å "lure systemet" enkelt gjøre det. Det fins med andre ord *ingen* som legger hensynet til best mulig nasjonal profil på høyere utdanning og forskning til grunn. Universitets- og høyskolerådet, NOKUT, NFR og KD legger få føringer på faglig utvikling av sektoren.

Forskning

Fra NSUs innspill til handlingsromutvalget om forskningsbasert undervisning:

” Forskningsbasert undervisning innebærer at undervisningen i all hovedsak skal tilbys av undervisere som selv er aktive forskere og/eller som har et aktivt forhold til FoU-arbeid innenfor det aktuelle fagområdet.”

Fra StLs websider:

” Dette skyldes i stor grad at høyskolene, med begrensede midler, har greid å bygge opp dyktige forskningsmiljø som nå utgjør en betydelig konkurrent til universitetene.”

La oss på resultatene har vært etter at det kom et enhetlig lovverk. På forskningsfronten er tallene forholdsvis klare. Selv om nesten alle institusjonene har prioritert forskning, kanskje spesielt de høyskolene og høyskolene som ble universiteter så fins det et to-sporssystem. Dette er fordelingen av antall publikasjonspoeng, i parentes står antall studenter, både i absolutte tall og i prosent (kilder: NFR og DBH).

UiO: 31% (25066, 15%)

NTNU: 20% (18218, 10,9%)

UiB: 15% (12467, 7,4%)

UiT (tallene er før sammenslåing): 7% (7245, 4,3%)

UiA: 2% (7281, 4,4%)

UiS: 3% (6974, 4,2%)

UMB: 3% (2850, 1,7%)

Statlige høyskoler: 12% (72392, 43%)

Vitenskapelige høyskoler: 3% (4176, 2,5%)

Private høyskoler: 3% (ca 9200, 5,5%)

Noe tilsvarende for doktorgrader. DBH-tall 2008

Private høyskoler: 14

Statlige høyskoler: 12

Statlige vitenskapelige høyskoler: 50

UiA: 3

UiB: 233

UiO: 435

NTNU: 314

Uis: 12

UMB: 67

UiT: 108

For å dra eksempelet svært langt

Med-fak UiO: 147

Statlige høyskoler, private høyskoler, UiA, UiS, og vitenskapelig høyskoler til sammen: 91

Spørsmålet er derfor om prioriteringen av forskning over hele linja, kombinert med lovens krav om at *alle* institusjoner skal drive forskning av høy internasjonal kvalitet har ført til noe annet enn feilprioriteringer lokalt. Ingenting tyder på at nye aktører på forskningsfronten skal klare å innhente de opprinnelige forskningstunge institusjonene. Har er det derfor grunn til å spørre seg om det skjer en feilprioritering spesielt med tanke på at både HiB, HiO og HiAk overfører ressurser til doktorgradsprogrammer, ressurser som må tas fra andre kilder. Stjernørapporten konkluderer derimot med at en av problemene i norsk forskning er manglende konsentrasjon

Studier

Fra departementets tildelingsbrev om studier:

” ...skal stimulere til å gi hver enkelt personlig utvikling og identitet, evne til å tenke kritisk og til å ta del i demokratiske prosesser og bidra til sosial utjevning.”

Den manglende styringen av sektoren har også gitt store utslag på studieprogram som blir tilbudt. Dette har også en sammenheng med finansieringsmodellen. Resultatkomponenten for forskning har flytende priser (hvis en institusjon får mer får en annen mindre). Studiefinansieringen har derimot faste priser, som betyr at det er en fast pris per studiepoeng som blir produsert avhengig av studieprogram. Dette gjør at institusjonene har et sterkt insentiv for å opprette studieprogram som tiltrekker seg studenter samtidig som kostnadene holdes nede. La oss se på hva dette har ført til:

- Utviklingsstudier: Tilbys av seks institusjoner
- Sosiologi: Tilbys av ti institusjoner
- Historie: Tilbys av tretten institusjoner
- 2003-2008: 69 nye mastergrader på høyskolene. Evalueringen konkluderer med at de *ikke* fungerer. Det kan ha sammenheng med de manglende forskningsmiljøene ved en del institusjoner.

Jeg kunne dratt flere eksempler. Det er en tendens til at det blir tilbudt flere og flere fag, istedenfor at friske midler går til faglig konsentrasjon og kvalitetsheving. Samtidig som det i stor grad prioriteres nye allmenne bachelorgrader og mastergrader så konkluderer den for øvrig glimrende Stjernørapporten at et av sektorens store problemer er kvaliteten i de korte profesjonsutdanningene.

Konklusjon

Her velger jeg å gi ordet til Stjernørapporten:

"Lokal maksimering gir dårligere koordinering sentralt"

Hva har dette da med UiO å gjøre og deres studenter å gjøre, og kanskje spesielt hva har dette med studiekvalitet å gjøre?

Arbeidsdeling, regionalt og nasjonalt er løsningen

Som beskrevet tidligere så er det få eller ingen institusjonelle begrensinger på hva institusjonene selv kan gjøre, i alle fall faglig sett. De forvaltningsmessige kravene er enorme, men det er ikke et tema for dette dokumentet. Alle kan derfor strekke seg mot akkurat hvilke mål de selv ønsker. Det er en tendens som står beskrevet i opptil flere stortingsmeldinger (Utdanningslinja, Klima for forskning og Stjernørapporten), men det er lite tiltak fra nasjonalt hold ennå. Det er satt av 50 millioner til "samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon", men samtidig så oppfordres institusjonene til å konkurrere om diverse prosjekter.

For UiOs del vil arbeidsdeling bety noe annet enn for en del andre institusjoner. Mange av våre fagmiljøer er best i Norge, og det vil derfor være vanskelig å arbeidsdele vekk fra UiO. Samtidig er vi et breddeuniversitet som tilsier at vi skal ha alle disipliner. Det som derimot er mulig å hente ut enda mer av de fagene vi allerede har. Det betyr å slutte med å jage etter nye studieprogrammer på UiO, vurdere å finne en modell for fordeling av små fag mellom NTNU, UiO og UiB, samtidig som man ser på antallet emner som tilbys. Diskusjonen for de andre institusjonene er derimot hvilke institusjonelle begrensinger de skal pålegges i framtiden. UiO bør også gå fra faglig fragmentering til faglig konsentrasjon.

Spørsmål til debatt:

-Skal for eksempel fakulteter tilby flerfaglige programmer når det er et kjent faktum at mange av disse programmene har lite innhold utover de emnene som fakultetene tilbyr gjennom sine disiplinære fag og at de koster mye mer i administrasjon enn de andre?

- Skal UiO grunnet sin forskningsprofil dyrke masterprogrammer framfor bachelorprogrammer?

- Skal UiO ta inn flere studenter på sine prestisjestudier for å sikre det egalitære aspektet ved høyere utdanning? For eksempel doble antallet studenter på jus, medisin og psykologi?

Vedlegg 3

Studiekvalitet

Innledning

Studentparlamentet og studentene har fra tid til annen krav om mer og bedre studiekvalitet. Men å prøve å definere begrepet, og å være tydeligere på hva vi faktisk legger i det er ingen lett øvelse.

I debatten om studiekvalitet blir begrepet studiekvalitet brukt om svært mye, fra forskningsbasert undervisning til gjennomstrømning av studenter. Veldig mange av forsøkene på definisjon er enten virkemidler eller måltall. Den logiske definisjonen av «studiekvalitet» bør være noe i retning av: «Hvor godt man lærer bort det man ønsker at studentene skal lære», og i forlengelsen av dette: «*hva* man ønsker at studentene skal lære». Likevel ser man svært sjelden at den definisjonen blir brukt om kvalitet. Isteden bruker man stedfortredende målinger.

Et eksempel fra UiOs studiekvalitetsrapport 2008 (se vedlegg 5): Under punktet «undervisningskvalitet» er to – 2 – tiltak listet opp: gjennomføre faglige prioriteringer og forskningsbasert undervisning. Hvilke tiltak skal settes i gang for å bedre den forskningsbaserte undervisningen? «Gi forskere mer tid til sammenhengende forskning». I tillegg måler man *studiekvaliteten* på såkalt «inntakskvalitet», altså at hvem du får inn på studiet sier noe om kvaliteten på studiet i seg selv.

Et noe bedre mål på studiekvalitet finner man i samme rapport under «programkvalitet» - her skal man sette læringsutbytte og studentenes kompetanse i sammenheng. Man skal «videreføre arbeidet med å bedre sammenhengen mellom mål, undervisningsopplegg (herunder fleksible læringsformer), vurderingsform og læringsutbytte.» Edle mål, men spørsmålet er selvfølgelig: er det sammenheng mellom disse?

Noen hovedutfordringer man står ovenfor i studiekvalitetsarbeidet er disse:

Hvordan definere kvalitet?

Innledningsvis ble det gjort et forsøk på å definere utdanningskvalitet som hvor bra man lærer bort det man ønsker å lære bort. Utfordringen er da: hvor bra er «bra», og hva ønsker man å lære bort?

Læringsmålene ved studieprogrammene og emnene ved UiO definerer hva som skal oppnås av kunnskap etter endt studium. Læringsutbytte er det oppnådde utbytte av studiet. Problemet med dette er todelt:

- 1) En slik tanke om at dersom læringsutbyttet gjenspeiler læringsmålene har vi kvalitet på utdanningen (måltallet for noe slikt vil være studentgjennomstrømning), innebærer at å lære studenter akkurat nok til å stå, vil bety økt kvalitet.
- 2) En slik tankegang vil også gå langt i retning av at det som er definert utenfor læringsmålene ikke er nødvendig. For å bruke et ekstremt (men virkelig) eksempel, en student som på 1000-nivå viser evne til å kritisere teorier brukt i pensum vil ikke ha oppnådd læringsmålet fordi man ikke har definert dette som en del av læringsmålene.

Hvordan legge til rette for at faglig nysjerrighet ikke blir bremsset av rigide læringsmål? Vil læringsmålene gjøre at man i større grad begynner å «teach the test» eller er de så generelle at man kan passe det meste inn i målene? Hva er i så fall hensikten med dem? Og hvordan gjøre studentene kjent med læringsmålene, både at de finnes, men også hva de innebærer? Kan dannelsesaspektet innlemmes i læringsmålene uten at det går på bekostning av fagområders kjernevirke?

Virkemidler for å fremme god studiekvalitet

Studentparlamentet har allerede vedtatt politikk på hvilke virkemidler vi mener UiO bør ta i bruk for å bedre studiekvaliteten:

- Forskningsbasert undervisning
- Mer kontakt med faglærer
- Fleksible læringsmetoder
- Veiledning og tilbakemeldinger
- Pedagogisk kompetanse

Vi er på ingen måte i uttakt med det Universitetet og fakultetene sier selv, også der signaliseres det at mange av de samme virkemidlene bør tas i bruk. Men studentparlamentet har fortsatt en utfordring i hva man selv ønsker at begrepene skal inneholde – og i forlengelsen av det: hva vi skal overbevise andre om at begrepet skal inneholde. Forskningsbasert undervisning kan for eksempel være undervisning gjort av aktive forskere (gjerne de beste), det kan være undervisning basert på den nyeste forskningen, eller studenter som deltagere i forskningsprosjekter. Det er også grunn til å spørre seg om forskningsbasert undervisning skal være forskjellige ting på forskjellige nivåer i utdanningen. Kan man forvente at man skal involveres i forskningsprosjekter allerede på Bachelor? Er de beste forskerne, de beste foreleserne?

Fleksible læringsmetoder er ofte mer kostbare enn de tradisjonelle forelesningene og de krever mer oppfølging. I møte med stadig større ressursproblemer ved fakultetene, skal Studentparlamentet prioritere fleksible læringsmetoder, veiledning og tilbakemelding, forskjellige eksamensformer? Hva gir det største læringsutbyttet for studentene?

Et annet aspekt ved læringsutbyttet er studentenes valgfrihet. I stor grad har medisin, mat. nat. og odontologi de diametralt motsatte problemene fra SV, HF og TF mens jus og UV befinner seg et sted i midten. Mens friheten er svært stor på SV, HF, TF har de tre førstnevnte et faglig løp som i mange tilfeller er helt satt. Bør man se på muligheten for at man nærmer seg hverandre? Vil man ha et økt læringsutbytte av dette? Hvilken valgfrihet skal man ha i utvalget av sitt eget pensum?

Hvordan måle kvalitet

Som nevnt innledningsvis har UiO noen kriterier som skal brukes for å måle økende eller fallende kvalitet, flere av dem har liten eller ingen relevans for den kvaliteten på den undervisningen man får ved institusjonen (se vedlegg 1). Det er ingen grunn til å tro at man finner ett enkelt mål på kvalitet, men noen kriterier er bedre egnet til å si noe om utviklingen enn andre.

Gitt at studentenes definisjon på kvalitet kan gis innhold, hvilke kriterier burde være med når man ser på kvaliteten i undervisningen? Hvilke nåværende kriterier egner seg ikke til å si noe om en eventuell kvalitetsheving ved studiet? Rapporteringsplikten ved enhetene er allerede stor, men bør man se på mulighetene for at mer av rapporteringen knyttes til studiekvalitet?

Oppsummering:

De tre hovedutfordringene som har blitt skissert opp, definisjon av kvalitet, virkemidler og mål for kvalitet, må sees i lys av de andre utfordringene man ser i sektoren. I de andre saksdokumentene har det blitt skissert arbeidsdeling i sektoren og autonomien til institusjonene. Kvalitet i utdanning er et spørsmål om begrensede ressurser og prioriteringer, og Studentparlamentet må mene noe om fordelingen av disse ressursene for å opprettholde kvaliteten i utdanningen, og hvilke tiltak som kan gjøres for å øke kvaliteten uten økt bruk av ressurser.

STUDIEKVALITETSPLAN FOR UiO, 2008

Studiekvalitetsplanen bygger på Strategisk plan for UiO 2005-2009, UiOs årsplan for 2008, fakultetenes studiekvalitetsrapporter for 2005/2006, fakultetenes innmeldte prioriteringer for 2008, rapport fra evalueringen av UiOs kvalitetssystem (NOKUT 2007) og UiOs evaluering av kvalitetsreformen "Underveis". Planen utpeker satsningsområder for å styrke kvaliteten på studietilbudet ved UiO.

Delaspekt ved kvalitetssystemet	Mål i strategisk plan	Tiltak	Ansvar
INNTAKSKVALITET Studentenes forkunnskaper og forutsetninger når de begynner på et program	Rekruttere dyktige og motiverte studenter (U7)	Ferdigstille og iverksette handlingsplan for rekruttering	IA ¹ / FAK
		Iverksette handlingsplan for å øke rekruttering av realfagsstudenter	MN og UV
		Gjennomføre rekrutteringstiltak overfor studenter med minoritetsbakgrunn. (Avhenger av styrets prioritering. Avventer ressursituasjonen for evt. videreføring av MiFA-prosjektet)	STA / FAK
RAMMEKVALITET Kvaliteten på det helhetlige fysiske og psykososiale læringsmiljøet	Videreføre arbeidet for et godt læringsmiljø (U2)	Gjennomføre tiltak for å gjøre læringsmiljøet universelt utformet, jf. <i>Universell utforming av læringsmiljøet ved UiO. En veileder for ansatte</i> . Vedtatt av Universitetsstyret 1.3.2007	FAK / SA ²
		Vurdere tiltak i forbindelse med oppfølging av studentenes fysiske og psykososiale arbeidsmiljø, herunder oppfølging av resultatene i Studentspeilet 2007	SA / FAK / Bibliotekene
		Vurdere behov for tiltak rettet mot førsteårsstudenten	FAK
PROGRAMKVALITET Kvaliteten i studieplanen (programplan og emnebeskrivelser) og	Sette læringsutbytte og kandidatens kompetanse i sentrum (U1)	Videreføre arbeidet med å bedre sammenhengen mellom mål, undervisningsopplegg (herunder fleksible læringsformer), vurderingsform og læringsutbytte	FAK / STA / FUP ³
		Ferdigstille programspesifikke vitnemålstekster for alle gradsgivende studieprogram ved UiO	FAK
		Planlegge implementering av Nasjonalt rammeverk for	STA / FA

¹ Informasjonsavdelingen

² Sentraladministrasjonen

³ Fagområde for universitetspedagogikk

organiseringen av læringsarbeidet.		kvalifikasjoner i høyere utdanning (forventet pålegg fra KD i 2008)	
		Lage opplegg for studieforløpsanalyse UiO og gjennomføre pilot i studieåret 2008/2009	STA
		Ta i bruk ny skriveløsning for programplaner på web	STA / FAK / FUP
	Gjøre internasjonal eksponering til en integrert del av studiene (U4)	Utarbeide handlingsplan for internasjonalisering i tråd med Universitetsstyrets vedtak av 2.5.2007	STA
		Vurdere konkrete tiltak og virkemidler for å øke studentmobilitet (vekt på delstudier og hele grader, inkludert fellesgrader)	STA / FAK
		Vurdere å øke studietilbudet på engelsk	FAK
	Videreutvikle utdanningstilbudet gjennom dialog og samarbeid (U5)	Planlegge og igangsette kandidatundersøkelser, spesielt allmennfakultetene	STA (forslag til gjennomføring) FAK (gjennomfører og analyserer)
Videreføre pilotprosjekt med karriereveiledning gjennom hele studiet (Karriereprogrammet).		Karrieresenteret / MN-fak	
UNDERVISNINGS-KVALITET Kvaliteten på undervisning og veiledning slik at studentenes læringsutbytte blir best mulig	Gi forskningsbasert undervisning (U3)	Gjennomføre del 2 og 3 av prosess for faglige prioriteringer	FA / STA / FAK
		Legge til rette for mer sammenhengende tid til forskning for vitenskapelig ansatte	
STYRINGSKVALITET Institusjonens evne til å styre kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av egen virksomhet	Kontinuerlig prøve seg selv mot egne mål og ambisjoner (U6)	Arbeide videre med å integrere kvalitetssystemet i UiOs øvrige styringssystem (koordinere rapport og plan)	ØPA / STA / Universitetsledelsen
		Arbeide for økt forankring av UiOs kvalitetssystem for utdanning, særlig blant vitenskapelig ansatte, samt forenkling	STA / FAK / FUP
		Systematisk publisere / gjøre kjent evalueringsresultater på web, slik at studenter får informasjon om resultater av undersøkelser de har deltatt på og informasjon om kvaliteten på det enkelte studietilbud	FAK

		Gjøre kjent og ta i bruk ulike evalueringsmetoder for å forhindre evalueringstretthet, herunder oppdatere og synliggjøre verktøykassen for studentevalueringer på web	STA / FUP
		Arrangere fagseminar høsten 2008 om kvalitetssikring og læringsutbytte	STA / FUP

Til: Studentparlamentet
Fra: Studentparlamentes Arbeidsutvalg

Saksnummer: SP 024/10
Sakstittel: Høring om organisasjonserklæring og arbeidsprogram til NSO
Saksansvarlig: Mari Helén Varøy

Innledning

Vi har fått høring om Organisasjonserklæring og Arbeidsprogram til NSO. Vi hadde i høst innspill til utformingen av både Organisasjonserklæringa og Arbeidsprogrammet. Innspillene våre ifht Organisasjonserklæringen har i stor grad blitt integrert i høringsutkastet.

Høringsutkastet til Arbeidsprogram for NSO er såpass uferdig og vil i stor grad bli endret både frem mot Stiftelsesmøtet og på Stiftelsesmøtet. Vi ser av disse årsaker ingen grunn til å ta opp disse sakene til stor diskusjon på et Studentparlamentsmøte.

Dere står fritt til å komme med innspill som kan sendes inn som hørings svar.

Vedlagt ligger:

1. Høring Organisasjonserklæring NSO
2. Høring Arbeidsprogram NSO

Invitasjon til høringsrunde om organisasjonserklæringa for Ny Studentorganisasjon

Forslag til organisasjonserklæring for NSO

NSO er en landsdekkende studentorganisasjon som jobber for å best mulig ivareta studenters faglige og sosiale behov og interesser. NSO tar sikte på å representere alle studenter i Norge. Medlemslagene er NSOs fundament, og skal være en viktig bidragsyter i NSOs politikkutforming. For NSO er det et overordnet prinsipp at lokale saker i den grad det er hensiktsmessig og mulig skal løses lokalt. Dette forutsetter at det jobbes aktivt med kompetanseoppbygging og informasjonsflyt på alle nivåer i organisasjonen.

Organisasjonserklæringen er et styringsdokument som revideres årlig, og som definerer og beskriver hvilke organisatoriske grep som skal prioriteres for å gjøre NSO best mulig i stand til å nå målene sine.

1. NSO skal etableres som en anerkjent og viktig samfunnsaktør

NSO skal jobbe for å gjøre den nye organisasjonen kjent i hele utdanningssektoren, hos alle relevante samarbeidspartnere, i det politiske miljøet og i media. Organisasjonen skal være en viktig premissleverandør i utdanningsspørsmål, og være en naturlig høringsinstans for regjeringen, Stortinget og media. NSO skal også, gjennom deltakelse i studentsamarbeid, bidra i relevant utdanningspolitisk arbeid i Europa.

Sentralledet skal:

- Behandle og tilrettelegge for innspill på alle relevante høringer. Høringer som besvares legges i henhold til vedtektene fram for vedtak i Landsstyret.
- Sikre og koordinere studentrepresentasjon på nasjonalt nivå
- Utarbeide en informasjonsstrategi, og i henhold til vedtektene legge denne fram for vedtak i Landsstyret.
- Inngå samarbeid og allianser med andre aktører i sektoren der dette er hensiktsmessig
- Aktivt delta på møter, konferanser og andre relevante arenaer innen sektoren
- Representere NSO i ESU, NOM og andre relevante internasjonale studentpolitiske samarbeid.
- Tilrettelegge for og bistå ESU under study-visit (studiebesøk for å evaluere den nye organisasjonen)

NSO forventer at medlemslagene:

- Gir innspill på høringer fra NSO
- Bidrar til å finne og fremme kandidater til nasjonale verv

2. NSO skal etableres som en kjent organisasjon blant studentene

NSO er til for å ivareta studenters behov og interesser. For at NSO skal være og forbli en sterk og vital organisasjon er det viktig at NSO er godt kjent og forankret blant studenter i Norge.

Sentralledet skal:

- Produsere profilerings- og informasjonsmateriell og distribuere dette til medlemslagene
- Ta initiativ til og koordinere nasjonale kampanjer for å gjøre NSO og organisasjonens politikk kjent blant studentene
- Etablere en aktuell og relevant nettside rettet mot både organisasjonens tillitsvalgte og studenter for øvrig

NSO forventer at medlemslagene:

- Distribuerer profilerings- og informasjonsmateriell om NSO og NSOs politikk
- Følger opp og spre informasjon om nasjonale kampanjer

3. NSO skal være en enhetlig og velfungerende organisasjon

NSO med medlemslag skal være en sterk og velfungerende organisasjon, hvor både små og store medlemslag sikres gode arbeidsvilkår og påvirkningsmuligheter. Organisasjonen skal ha en hensiktsmessig og klar ansvars- og arbeidsfordeling, og alle ledd av organisasjonen skal ha mulighet til å holde seg informert og bli involvert. NSOs fremste ressurs er studentene representert gjennom medlemslagene og deres tillitsvalgte, og det er en nødvendighet å skape systemer og strukturer som legger til rette for spredning av erfaringer og kompetanse.

Sentralleddet skal:

- Utvikle relevante og nødvendige reglementer og retningslinjer for NSO
- Utvikle økonomireglement og i henhold til vedtektene legge dette fram for vedtak i landsstyret
- Sikre sterke og velfungerende lokallag ved å:
  - i. Bistå medlemslagene med kompetanse om organisasjon og studentrettigheter
  - ii. Forvalte og formidle økonomiske støtteordninger til lokale og regionale aktiviteter
  - iii. Holde seg orientert om og eventuelt følge opp viktige lokale saker ved medlemslagene
  - iv. Ta initiativ og koordinere kampanjer og aksjoner der det er hensiktsmessig
  - v. Legge til rette for organisasjonsbygging og kompetanseheving lokalt gjennom en god og relevant kursportefølje
  - vi. Gi tilbud om møter med medlemslagene ved spesielle behov
- Sikre god informasjonsflyt ved å:
  - i. Holde medlemslagene og andre interesserte fortløpende oppdatert om sentralleddets aktivitet og andre aktuelle saker
  - ii. Informere de enkelte medlemslagene om saker som er særskilt aktuelle eller relevante for dem
- Sikre erfaringsutveksling ved å:
  - i. Skape møteplasser for studenttillitsvalgte fra medlemslagene
    - i. Holde en avsparkskonferanse for de politiske og faglige komiteene og medlemslagslederne i løpet av august. Ved ledig kapasitet inviteres også nestledere og andre lokale tillitsvalgte.
    - ii. Arrangere en medlemskonferanse våren 2011.
  - ii. Legge til rette for erfaringsutveksling mellom medlemslagene
  - iii. Legge til rette for kontakt mellom de ansvarlige for de ulike fagområdene ved medlemslagene
- Aktivt arbeide med å utvikle NSO ved å:
  - i. Utarbeide rutiner for rekruttering.
  - ii. Utarbeide en rekrutteringsstrategi som legges fram for Landsstyret.
  - iii. Legge til rette for en bred og god debatt om visjon og målsetting for NSO.

NSO forventer at medlemslagene:

- I henhold til gjeldende valgordning; velger og melder inn representanter
- Holder NSO-AU oppdatert om viktige lokale saker
- Støtter opp om kampanjer og aksjoner

- Deltar på arrangement i regi av NSO, og bidrar med innspill eller praktisk hjelp der det er hensiktsmessig
- Informerer om NSOs virksomhet på sin institusjon
- Bruker NSOs intranett som hovedinformasjonskanal, når dette er klart til bruk.
- Informerer om ledige verv, og aktivt søker kandidater til verv i NSO ved sin institusjon.

4. NSO skal utarbeide politikk på nødvendige områder

NSO skal utarbeide god og godt forankret politikk på relevante områder. Dette krever at det dras veksel på kompetanse og erfaring i alle ledd i organisasjonen, og at politikken er godt forankret i medlemslagene.

Sentralleddet skal:

- Utvikle plattformer for velferdspolitik, likestillingspolitikk, utdanningspolitikk, forskningspolitikk, internasjonal politikk og politikk for organisering av høyere utdanning og i henhold til vedtektene legge dette fram for vedtak i landsstyret
- Holde alle ledd i organisasjonen informert om relevant politikktutforming
- Legge til rette for aktiv deltakelse fra medlemslagene i politikktutforming
- Aktivt bruke NSOs komiteer i politikktutforming

NSO forventer at medlemslagene:

- Bidrar til politikktutviklingen i NSO, gjennom representasjon og sentrale verv i organisasjonen og andre relevante kanaler.

Invitasjon til høringsrunde om arbeidsprogrammet for Ny Studentorganisasjon

Politikk- og organisasjonsutvikling

Det har av begge organisasjonene blitt gitt klare innspill på at politikktutvikling og organisasjonsutvikling må prioriteres neste år. Det anses ikke realistisk å arbeide med politikk på samme måte som organisasjonen vil gjøre i et normalår. De to hovedgrunnene for dette er at organisasjonen trenger å utarbeide og å vedta politiske styringsdokumenter raskt, samt at det å utvikle politikk og organisasjon vil ta opp mye av arbeidsutvalgets tid. Dette vil nødvendigvis medføre at de rene politiske prioriteringene må være mer spisset, og mer prioritert enn vanlig i de to organisasjonene i dag.

Politikkområder (overskrifter)

Styret og AU har arbeidet frem mot et arbeidsprogram som er organisering under klare politikkområder, og ønsker innspill på hvilke politikkområder medlemslaget ønsker at arbeidsprogrammet skal ha. Begge organisasjonene har i dag arbeidsprogram som har omentrent samme posisjon i de to organisasjonene, men som er veldig ulikt formet. NSUs arbeidsprogram har hovedområder som er delt inn i politikk, organisasjon og arbeidet med ny studentorganisasjon, mens StL har politikkområder med helhetlig tekst.

NSUs politiske del av arbeidsprogrammet omfatter:

Statsbudsjettet, utdanningspolitikk, forskningspolitikk, studentvelferd, den økonomiske situasjonen til studentene, internasjonalisering, studentsolidaritet, likestilling i academia, læringsmiljø og Valg 09. StL har følgende områder på sitt arbeidsprogram:

Sammenslåing, internasjonalisering, utdanningskvalitet, studentvelferd og politisk påvirkning.

Hvilke politikkområder (eller overskrifter) skal arbeidsprogrammet ha?

Politiske saker

Oppstarten av Ny Studentorganisasjon, med alt det innebærer, kommer til å kreve mye tid og arbeid også neste år. I tillegg til dette kommer en study visit fra ESU for å kartlegge hvorvidt NSO kvalifiserer for fortsatt medlemskap i ESU, som også kommer til å kreve mye tid og arbeid. På toppen av dette kommer alt det som i dag er NSU og StLs ordinære forpliktelser i forhold til representasjon i styret, råd og utvalg av ulik art m.m. Likevel skal det selvfølgelig også bli tid til politisk arbeid. Dette betyr at det er enda viktigere enn normalt å vedta klare og spissede politiske prioriteringer. Hva disse prioriteringene skal være er det viktig å komme med tilbakemeldinger på.

Politiske prioriteringer

Styret og AU ønsker tilbakemeldinger på hvilke saker som bør prioriteres av en ny studentorganisasjon neste år. Landsstyrene i de to organisasjonene har gitt klart uttrykk for at arbeidsprogrammet må prioritere arbeidet til styret og AU. Vi ønsker at medlemslagene tar stilling til og foreslår konkrete saker medlemslagene mener at det skal arbeides med kommende år.

Vi har laget en liste over potensielle saker, og ber om tilbakemeldinger på hva som er de viktigste sakene. Styret og AU vil presisere at dette ikke må sees på som en utømmende liste, men vil gi noe pekepinn aktuelle saker, og gi medlemslagene muligheter til å gi tilbakemelding på hvilken retning den nye organisasjonen ønsker i det politiske arbeidet.

Vi ønsker tilbakemelding på maksimalt fem saker fra listen, eller utenfor listen, som medlemsorganisasjonene anser som viktigst. Det er også ønskelig at sakene ikke er inkludert i

statsbudsjettprioriteringene vedtatt av felles-LS til NSU og StL da det er inneforstått at det vil jobbe mye med disse sakene det kommende år.

*Hvilke politiske saker skal arbeidsutvalget i en ny organisasjon arbeide med neste år?
Hvorfor og hvordan skal arbeidsutvalget jobbe med de sakene dere skisserer opp?
Hvorfor er det viktig å velge akkurat disse sakene i 2010-2011?*

Liste over potensielle saker

Open Access

UHR arbeider i dag med et pilotprosjekt for tilgjengeliggjøring av forskningsresultater.

Forskningsbasert utdanning

En arbeidsgruppe nedsatt av UHR vil gi sin innstilling om forskningsbasert utdanning i løpet av året.

Colombiasamarbeid

NSU og StL sendte i november 2009 en delegasjon til Colombia, og dette har vært en viktig del av det internasjonale arbeidet til studentorganisasjonene i Norge det siste år.

Eksamen og sensurordninger

Temaet engasjerer lokalt, og KD og UHR har et pågående samarbeid om sensurordninger.

Ny lærerutdanning

Fra høsten 2010 vil den nye grunnskolelærerutdanninga settes i gang.

Rammeplan for ingeniørfag

Rammeplanen for tre-årig ingeniørutdanning skal revideres, og noe av arbeidet kan pågå også til høsten.

Praksis i økonomifagene

StL har innledet, og fått gode tilbakemeldinger, fra Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon angående arbeidet deres vedrørende praksis i økonomiske fag.

Forskerrekruttering

De fremtidige behovene for rekruttering er høye da det er en stor andel av forskere som ventes å gå av med pensjon de kommende år.

Styrking av bachelorgraden

NSU har arbeidet aktivt med å styrke bachelorgraden som en egen selvstendig grad de siste årene.

Studieavgifter og skolepenger

I høst har det vært en debatt om skolepenger, og en har de siste årene sett at skolepenger har blitt innført i flere land som ikke tidligere har hatt skolepenger.

Veiledning og tilbakemeldinger

Kvalitetsreformen beskriver at studentene skal få sterkere grad av veiledning og tilbakemelding.

Studenter med nedsatt funksjonsevne

Unge Funksjonshemmede har utarbeidet et forslag om studiestøtte for funksjonsnedsatte studenter, og regjeringserklæringa ønsker sterkere rettigheter for funksjonsnedsatte studenter..

Studentaktiv forskning

Stortinget har bedt om en utredning av studentaktiv forskning i 2008.

Kollektivtransport

Regjeringen har i sin regjeringsplattform sagt at de ønsker å legge til rette for å øke elev- og studentrabatten.

SAK

Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon er høyt på dagsorden hos KD.

Kvalifikasjonsrammeverket.

Kvalifikasjonsrammeverket skal implementeres lokalt de kommende år.

Tannhelse

Flere undersøkelser har vist at studenter er blant gruppene som sjeldent går til tannlege, med begrunnelsen at det er for dyrt.

Studentkultur

Studentkultur, og sikring av gode rammevilkår for denne, har vært på agendaen i begge organisasjoner den siste tid.

Psykisk helse

Både forrige levekårsundersøkelse og lokale undersøkelser har vist at studentenes psykiske helse er dårligere enn andre nordmenns psykiske helse.

Utveksling

Studentorganisasjonene har ment at en må satse på internasjonalisering, og Stortingmelding 14 "Internasjonalisering av Utdanning" beskriver at dette vil være et satsingsområde fremover.

Norsk som fagspråk

Stadig flere emner og programmer ved norske universiteter og høyskoler tilbys kun på engelsk. Samtidig er universitetene og høyskolene tillagt et spesielt ansvar for opprettholdelse av norsk språk og fagspråk.

Utdanning for sosial mobilitet

Utdanning gir muligheter, og er noe som skal være åpent tilgjengelig for alle. Likevel er det et faktum at dette kun til en viss grad er tilfellet i dag.

Kjønnsbalanse i kortere profesjonsstudier

Både førskolelærer, lærer, teknologifag, sosialstudier og sykepleierutdanningene sliter skjev kjønnsbalanse blant studentene. Skal behovet for disse yrkesgruppene i fremtiden møtes er det nødvendig med bredere rekruttering.

Entreprenørskap og nyskaping i høyere utdanning

Regjeringen har lagt frem en handlingsplan for entreprenørskap i høyere utdanning, og dette er et tema som opptar mange i sektoren. Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon har uttrykt interesse for å samarbeid mer med studentorganisasjonene om dette